

„Vienybė Lietuvių“
Išėina kas trečią dieną
Brooklyn, N. Y.
Prenumerata metams:
Suvienuose Valstijose ir
Kanadoje \$2.00
Europoje ir kitur \$2.50
Prenumerata mokama iš vir-
saus. Prenumeratos metas
skaitosi nuo laiko užsirašymo,
ne nuo Naujojo Mėto.
Apgarsinimų prekių klaus-
kite laišku.
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS
120-124 Grand St.
Brooklyn, N. Y.

VIENYBĖ LIETUVŲNIKŲ

THE LITHUANIAN WEEKLY
„Vienybė Lietuvių“
Published every Wednesday
Brooklyn, New York.
Yearly subscription rates:
In the United States and
Canada \$2.00
To Foreign Countries \$2.50
Advertising rates on applica-
tion.
Address all communications
to publishers:
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS
120-124 Grand St.
Brooklyn, N. Y.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 4.

Brooklyn, N. Y., 22 d. Sausio (January) 1908. m.

ENTERED AT THE BROOKLYN, N. Y., POST-OFFICE AS SECOND-CLASS MAIL MATTER

Metai XXIII.

Kodėl Ruzveltas nepriėmė Miliukovo?

Rusijos valstybė įžengė į naują erą. Carui ir jo šalininkams pasisekė revoliuciją ant laiko sutremti ir jį išsirikinti sau nuolankią dumą. Dumoje suplaukė patį juodieji gaivalai ir, ką tik ministrai paliepa, tą ji daro. Neveltui todėl valdžia ir apkriktijo šią dumą vardu „darbšti duma“. Darbšti, kad moka tylėti. Darbšti, kad bijo minėti žodį „konstitucija“. Darbšti, kad dirba biurokratų nandai, o 140 milijonų žmonių reikalus slepia savo kišenėje. Valdžia triumfoja, liaudis nerimauja. Kas bus toliau, į kokią vagą paklyps Rusijos gyvenimas, niekas nedrįsta pranašauti. Gal sugrižs senovės laikai su savo cenzūra, kalėjimais, Sibiru ir spaudos persekiojimais. Gal užsikurs dar- bažvėžė revoliucija, negu buvo atgal dvejus metus.

Rusija įžengė į erą klaukios tamsos, nežinios, netikrumo, svyravimo. Tos eros aidai, kaip koks barometras tuoj atsiliepa viame sviete. Sugedusio Rusijos despotizmo lavonas toli dvokia. Šviesūs žmonės užsikemša nosis, valdžios noriai kvėpuoja: caro despotizmas duoda joms šiek tiek maisto. Tiesa ne skanaus, bet visgi maisto. Vokietijoje valdžios drąsiai gauda Rusijos revoliucijonierius. Italijoje rengia iškilmingą carui pasitikimą, laukia kviečia atvažiuoti. Persijos šachas šaukiasi sustiprėjusį carą, kad padėtų konstituciją nuo žmonių atimtą Kynų biurokratija melinasi carui, žėda net Mandžurijon įleist Rusijos piniguočius, kad tik paremtų ją prieš Japoniją ir prieš savo kilančią revoliuciją. Visur matosi pas valdžias užuojausmė carui, jo stiprumo visi geidžia, mat pasitiki nuo jo sušilt. Valdžios turi abelau prišą — tai savo žmones. Vienur kyla, kitur da gali sukilt. O turint tokį talkiainką, kaip caras su pusanro milijono kariumenės, bile kokią revoliuciją numalšyt, tai tik juokai!

Tokia bičiuolystė tarp caro ir kitų karunuotų monarkų yra labai suprantama. Bet, kaip galima išaškinti širdingą prietelystę tarp Amerikos valdžios ir Rusijos caro? Čionai mes neturime karunuoto karaliaus. Turime prezidentą, žmonių išrinktą tik ant ketverių metų. Mūsų kongresas yra tas pats ką Rusijoje duma. Prezidentas yra kon-

greso nutarimų išpildytojas ir daug mažesnę turi galybę už kongrisą. Jis yra atstovų atstovas; jam žmonės nėra priešai, kaip carui, nes tik žmonės jį ir išrenka. Jis net netų rodos nuo caro tikėtis, negi smogėtis despotizmo kvapšniu, teip malonu ir gydančiu kitų kraštų despotiškus ar pusiau-despotiškus valdonus.

Galima būtų mūsų republikos prezidentui, p. Ruzveltui atleisti apgailavimus militarisko prokuratoriaus Pavlovo, kurį sausio 9 d. pernai Petrapišės teroristai nudėjo. Prezidento tuomet siųstasai telegramas gali but paėjo iš jo gallesingos širdies ir užuojautos nelaimėje likusiajai tirono našlei. Ne ką dar galima būtų užsipult ant prezidento ir už širdingos pasveikinimus, siųstus carui rudenyj, dienoje jo karunacijos sukaktuvių apvaikščiojimo. Kad ir be karunos ir karalystės, p. Ruzvelt visgi jaučiasi esąs per ketverius metus karalium, ir tokia nekaltai žaislė į valdoniškus pasisveikinimus galima prezidentui atleisti, kaip ir jo širdingi meškų šaudymai. Yra vienok dalykai einantys toliau už Pavlovo apgailavimus, karunacijas ir meškų šaudymus.

Prezidento glamonėjamas Taftas, išsiųstas į Rusiją ir su caru laikęs slaptą pašneką bei visur rusų policijos su ovacijomis sutiktas, duoda progą matyt, kad Amerikos respublika da tebeveda politiškas slaptas su senuoju caro valdžio rėdu, o ne su naujai atgimstančia demokratiška Rusija. Mūsų kongreso atstovai dūmos nepripažįsta.

Praėjusią savaitę dar aiškiau pasirodė, kaip Amerikos valdžia žiuri į Rusijos dumą ir jos atstovus.

Uždarius dūmos posėdžiams ant kalėdinių tarpūvenčių, vienas Rusijos parlamento sąnarys, profesorius Miliukov apsilankė ant penketo dienų Amerikoje. Miliukov yra demokratas, gana mokintas vyras ir visoje Europoje laikomas už vieną iš įžymiųjų politikierių. Bet — jis demokratas, ir to uženka caro valdžiai kad jis persekiot. Kaip tik Miliukov pribuvo į Vašingtoną, su tikslu pasimatyt su prezidentu, tuojaus Rusijos ambasadorius Rosen pranešė prezidentui Ruzvelt, kad caro valdžia reikalaujanti Ruzvelto, kad jis Miliukovo neprisileistų.

Ir Ruzveltas Miliukovo nepriėmė!

Mūsų prezidentas, kurs glamonėja demokratija, kviečia pasavę literatus, profesorius ir bilekokias pasisukančias Vašingtone ponias, — jis ant caro valdžios pareikalavimų išdaro duris iš Rusijos atvykusiam profesoriumi ir parlamentatostovui.

Faktas pats per save nesvarbus. Bet jis užveda ant keleto mislių. Visų pirmu, kad Amerikos valdžia Rusijos dūmos nepripažįsta už parlamentą, nes jos sąnarių nenori matyt. Toliaus, kad Amerikos respublikoniškosios tradicijos baigia nykt ir jų vietą užima monarkijų simpatijos. Vadinamas, respublikai grumoja pavojus išvirtimą į biurokatišką valstybę. Ant galo, kad Amerika daug drūčiau yra susirūsi su Rusijos valdžios politika, negu iš virsaus matosi, ir kas matomai yra slepiama. Vašingtono valdovų žingsnius rėdo jau Peterburgas, o ne Amerikos žmonės. Ir gal visai netoli ta diena, kada Amerikos valdžia pildys Peterburgo ukazus — netikėtai nepriimti dūmos atstovų į vietinių valdininkų namus, bet dar pa rankiot Amerikoje prasišaličiusius iš Rusijos revoliucijonierius, kurie caro valdžiai bus labai pageidaujami, o čionai „negeistini“, ir jiems parodyt duris...

Kelionė Tafto į Rusiją ir kelionė Miliukovo į Ameriką pabrėžia aštrų kontrastą. Taftas, mūsų kareivijos sekretorius buvo širdingai caro priimtas. Miliukovą Rusijos liaudies atstovų parlamento sąnarij, Ruzveltas nepriėmė. Caras paliepa, Ruzveltas pildo. Amerika nenori įzeist caro. Bet ką tokį gerą caro malonė gali Amerikai suteikt?

Yra manoma, kad caras ir Amerikos piniguočiai nori arčiau susirist ir atremt Japoniją. Gali but, kad tas yra tiesa. Vazinėjimai Tafto pas carą ir Ruzvelto — sutvertas ir išsiųstas ant Tykiojo Okeano laivynas rodos patvirtina tą mislį. Caras užsakė dirbt naujus laivus, Ruzveltas jau išleido senus į Japonojos priešakį. Iš abiejų pusių eina sustiprinimai jautrios sargybos aplinkui Japoniją. Ta sargyba kažtuos daugelį milijonų dolerių ir Rusijai ir Amerikai. Ir tai tokiame laike, kada Rusijoje milžiniškos skolos nukrito ant žmonių kaklo po kerės ir tie milijonai reikalingi yra ant pakėlimo pramonės, ant suteikimo baduoliams darbo ir maisto. Amerikoje krizis vel

prarijo tiek spēkų ir pinigų čionai milijardai reikėtų palėt ant pramonių atgaivinimo, palengvinimo liaudei perleist krizį — tą netikusios politikos šeimyniukavimo pasekmę; reikėtų daugiau duot žmonių apšvietai.

Vienok nieko tokio mes nematome. Caras ir Ruzveltas ima milžiniškas sumas iš valstybės išdo ir deda ant laivynų, kurie paskiaus nieko ne Amerikos, ne Rusijos žmonėms nesugražina. Žmonių triušis eina ant neproduktyviškų užmačių. Ir tas tik padidina liaudei sunkumą gyvent ir skurdą. Ne Rusijos ne Amerikos žmonėms Japonija nieko blogo nedaro. Ji sau ramiai sėdi ir šių abiejų šalių netramdo. Jeigu ji nori Kynus užviešpataut, tegul tą daro sau. Amerikos ir Rusijos žmonėms tas nebus nė šilta nė šalta. Nėra ką klot kynus, jeigu patiems šaltis stingina kojas.

Toks tai caro ir Ruzvelto šeimyniukavimas. Ant to tai remiasi jų artima bičiuolystė, vienas kitam simpatijos ir pasiklausimai. Naudos nėra, blėdis žmonėms neišpasakytas.

Ar ilgai tas viskas trauksis? Ar žmonių apšvietimas, ar griežta revoliucija tą prašalins? Gal vienas ir kitas, o gal ir abu sykiu.

Kritika ant kritikos.

(Užbaiga).

Visą bėdą mūsų kunigai suverčia ant cicilikų. Ka jie pikto padarė? Kur anuos sugavote bevagiant? Argi kunigai nežino, kad socialistų vardu naudojasi plėšikai ir daro visokias biaurybes? Štai ar neseniai Varšavoje suėmė piktadarių-plėšikų gaują kurie buvo laikomi už cicilikus, bet pasirodė ne prie jokios partijos nepriklausantys. Tarp jų rado net generolo sunų!.. Kodėl kunigai to žmonėms neaiškina? Argi neatsiranda prigavikų ir kunigų vardu prisidengiančių? Ant to pasiremiant, argi kas vadina visus kunigus ir plėšikais?

Arba vėl, keles gi tikybas ir bažnyčias socialistai išgriovė? Nė vienos dar. Argi tai ne gėda kunigams teip baisiai klaidinti savo žmones? Mūsų Pautieniai seniai jau išsivadėjo Kristaus mokslo. Jis sakė: „Mylėkitės viens kitą o įeisite į karalystę dangaus“ O Pautieniai siundo vie ną lietuvių susivienimą ant kito

ir gina nuo „rojaus su pautiene ir lašiniams“.

Argi negeriau būtų, kad tarp mūsų būtų vienybė? Kunigai sau užsiimtų dušių ganimų, o į žmonių visuomenišką gyvenimą visai nesikištų. Apšvietimas, kova už laisvę ligoje, nelaimėse susišalpinas, būtų pačių žmonių pasirūpinamas.

Sis ilgokas ir gal nevisuomet nuoseklus straipsnelis žinau, nedaug naudos padarys. Bet jeigu nors kelinta dalelė būtų visuomenės suparasta, kaip reikiant, bučia užganėdintas.

Mano tikslas buvo — parodyt, kaip blėdingą įtekę daro mūsų kunigai įleistį visuomenės gyvenimą.

Lietuviams reikia butinai tą įtekę mažinti. Reikia socialistams ir pažangiesiems vienuoliams patiems tarp savęs arčiau susiglaust ir eiti Prancužų visuomenės paminėtu taktu. Tėnai valstybė atsikyry kunigus nuo visuomenės reikalų ir parodė jėgas vietą — bažnyčioje. Ir prancužai nieko pertai nenusto. Bažnyčioje Dievas sėdi, tūnai turi but ir jo mokslas išguldomas norintiems. Apie visuomenės reikalus kunigai nieko neišmano. Jie seminarijose rengės ne prie viešo darbo, mokinosi ne politikos ne žmonių auklėjimo, ne gydymo, ne advokataavimo, ne inžinerijos, ne literatūros, ne dailės, bet evangelijos skelbimo. Svetiškuose reikaluose jie neturi nė mokslo, nė patyrimo.

Ir todėl — visuomenės reikaluose dirva turi but kunigams ant visados uždaryta. Gėdą tik jie padaro, kur ant viešos dirvos išėina. Tą nurodau visoms mūsų organizacijoms: Amerikos Lietuvių Susivienijimui, Am. Ry mo-Katalikų Lietuvių Susivienijimui, Lietuvių Socialistų Sanjungai, Tėvynės Myletojų Draugystei, visoms susišelpiamosioms draugystėms ir kiekvienam lietuviui.

Kaip reiktų tą padaryt, tai jau ne mano tikslas nurodyt budus. Kiekvienam pridera apie tai pagalvot, nes čia visus apeina, visus kunigai draudžia nuo rojaus „su pautiene ir lašiniams“, kurį tik sau nori užlaikyt.

Petras Cicilikas.

Isz „Lietuvos Socialistų Partijos“ susivaziavimo.

(Užbaiga).

DARBAS TARP KAREIVIŲ.

Kadangi kapitališkam surėlymekarumenė yra buržuazijos ramsčiu, kuriuo ji naudojasi, savo kliašos politiką varant, o despotiškoje valstybėje karumenės remiasi biurokratija ir dvaro kamarilė, —

Suvažiavimas pripažįsta reikalingu, kad LSDP, vedama Partijos darba, ypatingai rūpintis darbu tarp kareivių, revoliucijonizuodama ir organizuodama jų eiles ir rišdama į organizacijas visų — pirma kareivius — proletarus. Darbas tarp kareivių turi but vedamas prie Partijos; kareivių organizacijoms turi but leista savirankiai rūpintis viduriu savo gyvenimo reikalais, teščiau viešuose pasirodymuose ir bendrajam paties darbo nutatime kareivių organizacijosp rivalo prisilūkyti Partijos direktivų (nurodymų) ir būti vietinių komitetų prižiurimos.

Be to suvažiavimas paveda Centro Komitetui, kad jis sutaisytų kareivių — revoliucijonierių organizacijoms statutą ir vadovautų Partijos darbe tarp kareivių.

PARTIJOS RAŠTAI.

Pripažindamas:

- 1) kad legališkieji ir nelegališkieji raštai yra geriausiai įrankiu varyti agitaciją ir giliti kliašiuį proletarijato susipratimą;
- 2) kad tas įrankis nebuvo lig šiol kaip reikiant Partijos išnaudojamas; suvažiavimas paveda Centro Komitetui:
 - 1) kad jis daugiau rūpintus brošiūrų leidimu lietuvių kalba, rimtesnių pagal turinį ir leidžiamų pagal žinomą sistemą (eilę);
 - 2) kad vėl pradėtų leisti legališkai savaitinius laikraščius lenkų ir žydų kalbomis;
 - 3) kad jis daugiau leistų atsisaikinių ir lapelių;
 - 4) kad suteiktų Partijos naribus žinias iš Partijos gyvenimo, dažniau leidžiamas tam tikslui „Partijos Žinias“;
 - 5) kad naujai sutvarkintų pagal šio suvažiavimo nutarimus Partijos programą ir išspauzdintų ji trijomis kalbomis — lietuviška, lenkų ir žydų;
 - 6) kad leistų „Darbininkų

kalendoriu" lietuvių ir lenkų kalbomis, matydamas ne tik idejinę to leidimo vertę, bet ir pinigiskąją.

Pripažindamas beto: 1) kad mūsų laikraščių rimtumas, gyvumas, išsiplatinimas ir materialinis pasilaikymas labai daug priguli nuo to, kiek jais rūpinasi vietinės Partijos organizacijos;

2) kad Partijos raštų leidimas privalo remties tokių pat pamatų, kaip ir kiekvienas pramonijos reikalas, o nebūti kokia labdarystė;

3) kad dabartinėse sunkiose sąlygose nuolatai laikraštis tuomet tegalima leisti, jeigu jis kaip reikiant bus skaitytojų apmokamas, —

Suvažiavimas paveda vietinėms Partijos organizacijoms: a) šelpti mūsų laikraščius straipsniais ir korespondencijoms iš vietinio gyvenimo, paremkant joms svarbesnius ir bendresnes svarbės atsitiški mus;

b) sutaisyti ant vietos kaip reikiant apmokamą Partijos raštų platinimą ir už išplatintuosius reguliariškai gražinti Partijai pinigus.

PARTIJOS BIUDŽETAS.

Kadangi Centro kasą pripildo dabar beveik vien emigrantų aukos (Amerika davė šį pusmetį C. K-ai kuone 85% jo apyvartos);

kadangi tos aukos dėlto labiausia gausiai plaukia, jog gyvenom revoliucijos metu, tačiau revoliucijai suslugus jos mažės kas diena;

kadangi vietinės organizacijos tuo tarpu visai nieko neskiria į Centro kasą, kaip turėtų būti normaliniai gyvuojančioj Partijoj;

kadangi dėl nurodytų priežasčių gali pagaliaus susilpnėti ir net laikinai sustoti Centro Komiteto pavestas bendrasis Partijos darbas;

Suvažiavimas kviečia vietinės Partijos organizacijas rūpintis:

1) kad visose jose būtų kaip reikiant mokamas narių mokėtis ne tik savo ir Centro kasos drutinimui, bet ir Partijos narių auklėjimui;

2) kad visur būtų gerai sutaisytas Partijos raštų pardavinėjimas;

3) kad tiek C. K-as, tiek vietinės organizacijos išnaudotų visus pašalinius pasipelnijimo šaltinius (taisytų mokamuosius referatus, vakarus, teatrą ir t. t.)

Atviras laiskas

„Vilniaus Žinių“ redakcijos ir administracijos ir Amerikos ir vpskritai užsienių lietuvių ir lietuvės.

Gyvendami tarp apšvietų tautų, ir naudodamiesi politiška laisve, jūs gerai žinote kokią svarbą turi apšvietimas ir laisvė kiekvienos tautos gerovei.

Nors gyvenate svetimoj šalyj, bet jūsų ryšiai su tėvyne nesutruksta; iš anapus jurių ir sienų jūs nemažiaus rūpinatės savo tautiečiais, negu mes čion ant vietos.

Taigi pradėję darbą, kad pakelti Lietuvos kultūrą, sustiprinti pirmieji judėjimą

ir sužadinti laisvės geismą. mes kviečiame ir jus, prašydami dalyvauti drauge su mumis.

Jau mėnuo praėjo kaip pamėmė iš p. Petro Vileišio dienas „Vilniaus Žinios“ ir savo spēkomis aną vedame. Tam tikslui sutaisėme įsitikėjimo bendrovę vardu „Jonas Vileišis, Stanislovas Matulaitis ir Ko“ suteikėme dienraštini bepartijinę, pirmieviškąją pakraipą. Praėjusį mėnesį per gyvenome savo lėšomis, kurios susidėjo iš pirmųjų bendrųjų įsteigėjų įnešimų, dabar tos lėšos jau baigiasi, užtatri kviečiame jus visus, kurie užjaučiate mūsų darbui, įstoti į mūsų bendrovės narius.

Kam sunku vienam įdėti 50 rub., tegul keli sudeję tą sumą įneša, o tuomet gaus vieną balsą bendrovės reikalų apsvartyje ir vieną ekempliorių „Vilniaus Žinių“, apmokėti reikės tik tai anų per siuntimą *) Kas negali iš karto visos sumos įnešti, teišės dalimis. Gavę pinigų mes tuojau išsiunčiame formaliską kvitą. Mūsų bendrovė ir jos įstatai oficiališkai noraro užtvirtinti. Pilnieji nariai, kurių vardu pavadinta bendrovė, atsako už visus jos reikalus ir lėšas. Kaip galedami rūpinamės, kad mūsų dienraštis patsai užsive užsimokėtų.

Tuomet visi bendrovės nariai gaus nuosimėjus. Tokiame atvejyje jūsų įnešimas gali pasididinti iš dividendų. Bet netik šitokiu būdu jūs galite mums pagelbėti. Jūs galite prisidėti, rūpindamiesi padidinti skaičių prenumeratorių tarp mūsų tautiečių, padidinti mūsų pavienių numerių pardavimą ir siuntimą apskelbimų į mūsų dienraštį. Nuo Spalio 1 d. mes siunčiame jums dienraštį kas dieną, tuojau po išėjimo. Pagerinome jo turinį, o neilgai trukus padidinsimė ir jo formata. Atkreipsimė didesnę atydzia ir į jūsų gyvenimą svetimose šalyse ir užsienių santykius. Tarp jūsų yra nemažai įvairių vertėvysčių, turite įvairius reikalus, kuriuos galėtumė lengviau aprūpinti per apskelbimus mūsų vieninteliame dienraštyje. Už tatau atmnkite ir apie mūsų apskelbimus ir tokiu būdu padidinkite mums įėjus ir skaitytojų skaičių. Mums reikalingi dabar ir agentai prenumeratoriams ir apskelbimams rinkti, o teip pat pavieniams numeriams pardavinėti.

Taigi tinkamos ypatos tekreipias į mus, kad susitari kaslink sąlygų.

Trečia pagelba, kurią galite mums suteikti — tai literatiskas darbas. Siųskite mums straipsnius, korespondencijas, medžiagą. Praneškite mums apie visus dalykus, kurie apeina jus svetimose šalyse. Mūsų noriai suteiksime jiems tinkamą vietą. Rašykite kaip mokate. Mūsų dalykas bus pataisyti ir atspazdinti.

Jau nekartą parodėte kaip stropiai dalyvaujate visuose

*) Įnešusiems daugiau negu 100 rub. siųsime dienraštį be jokio primokėjimo

mūsų šalies reikaluose, kaip noriai ir dosniai mus šelpiate. Pagelbėkite mus ir šį kartą, nes mūsų uždavinis svarbus, nes tauta susidėdanti iš kelių milijonų negali pasilikti be pirmieviško, tikrai demokratiško dienraščio. Mes gi leidžiame jį turėdami už tikslą vien aprūpinti mūsų visuomenės reikalą, neturėdami iš to nė mažiausios ypatingos naujos Taigi ir jūs padarykite visa ką galite, kad netik palaikyti dienraštį, bet ir pagerinti jį ir pastatyti ant kojų.

Pagalios kreipiamės į visus mums užjaučiančius Amerikos ir užsienių lietuvių laikraščius, prašydami perspazdinti šį mūsų laišką ir patalpinti savo laikraštįj mūsų programą, mūsų bendrovės įstatus ir kitokią apie mus medžiagą, patilpusią „Vilniaus Žinių“ No 194 ir tam tikrame priede prie No 203. Prašome teip pat ir toliau pranešti savo skaitytojams apie mūsų reikalų stovį nes mes nuo labos duosime savo dienraštyje žinias apie mūsų veikimą ir mūsų dalykų stovį.

„Vilniaus Žinių“ redakcija ir administracija.

LAIŠKAI Į REDAKCIJĄ. Gavome žemiau sekantį nepasirašytą laiškėlį, kurį čionai su atsakymu ir atspazdiname. Štai laiškėlio turinys: Garbi Redakcija! Aš jūsų gerai žinomas ir pažįstamas, prašau jų labai gražiai, patalpinkite į savo laikraštį mano užklausimą ir atsakykite, kas tai yra tauta ir tautiečiai? Aš ir daugumas, vi liuosi, skaitytojų nežinome, viens kitą klausinėjame, kas yra tauta. Vieni sako: nag visi turi savo tautas — vokiečiai savo, maskoliai savo ir tt. Vienok nepasako, kas tai yra tauta.

N.V.

Nuo Redakcijos. Tas trumpai neteip lengva atsakyti, vienok manome, kad ir tai galima: tauta tai yra didesnė ar mažesnė žemės sritis, apgyventa žmonių turinčių savo bendrą istoriją, vienodus papročius ir vienodą kalbą.

Dar kitąsyk nereikalaujasi tarė žmonėms ir bendrą istoriją. Teip va Amerikoje, yra nesuskaitoma atkeliavusių žmonių daugybė, kurie turėjo tautišką savo istoriją, savo pajėimą, visai skirtingą, negu amerikoniai. Vienok čionai tie žmonės be gyvendami, ilgai susilieja su Amerikos pirmesniais gyventojais, priima didžiūmos vartojamus papročius, pradeda dalyvaut bendrame Amerikos visuomenės gyvenime, jo politikoje, kulturoje, ir jau tie žmonės tuomet prisideda prie Amerikos tautos.

Tauta kassykis žmonijoje įgija valstybės prasmę. Teip, Rusijoje yra suviršum 140 milijonų gyventojų. Jų tarp yra didžiūma gal maskolių. Bet šalip to, kita dalis Rusijos kalba įvairiais liežuviais, — yra ten apie 46 kalbas. Pasauly vienok šneka apie juos, kaippo apie „Rusų tautą“. Iš dalies tas ir teisinga: žmonės

suriša į vieną tautą bendri reikalai, nežiurint jų kalbų skirtumo.

Dar ir kalba nėra būtina tautybės išlyga. Antai paimkim Lietuvą. Išrinktieje atstovai į dumą nuo gubernijų Vilniaus ir Kauno skaitosi Lietuvos atstovais, taigi lietuvių tautos. O pirmoje dumoje buvo atstovai kalbantys lietuviškai, lenkiškai ir žydiškai. Ir nors jie rūpinosi užtarti savikės kalbos žmones, vienok gynė lietuvių tautą, tai yra jos bendrą gyvenimą.

Žodis „tauta“, pas mus suprantama siaurai. Bet tarptautiškoje kalboje „nacija“; tas jau yra labai platus Amerikos ir Anglijos raštininkai ir visuomenė, po vardu „nacija“ supranta čielas viešpatystes: rusų, prancuzų, vokiečių, šveicarų, anglų, amerikų ir kitų kraštai yra vadinami nacijos, lietuviškai — tautos, nors tose tautosose kiekvienoje yra skirtingos religijos, kalbos ir net menkesnieji papročiai. Ir Europoje jau teip pradeda tautybę išaiškinti.

Žiurint žmonijos evoliuciją (—išsiplėtojimą), matosi, kad ilgainiu tauta bus vadinama čielas kraštas, kuris turi vieną politišką ir draugijinį rėdą. Bos tai tautų tauta arba susijungusi valstybė. Tų tautų praeitis bus tik istorijoje težinoma. O kalba bus nie niekuo nerišama prie tautos. Suprantama, kad kalbų klausimas prisireiks kaip nors išrišt, kad žmonės įvairiai kalbantieji būtų lygiai užgandinti tautoje. To klausimo svarbumą ir kėblumą mato pasaulio mokslinčiai ir jau iš anksto pradeda rūpintis, kad sutvert vieną kokią lengvą kalbą, kuri ilgainiu būtų priimta mūsų žmonių. Išimant keletą nenusesiekių bandytų tokią tarptautišką kalbą sutvert, vienas dabar labai pagarbėjo, — tai Dr-o Zamengoffo (iš Varšavos) sutaisytas liežuvis „Esperanto“.

Visuose kraštuose jį labai sparčiai mokina, leidžia jau daugybę laikraščių ir knygy. Ar jis jau bus pamatu atskyrimui tautų nuo kalbų, dar nežinia. Bet ta mislis žmonijoje jau nenu mirs. Dalykas ateities.

Siandien gi tauta, kaip jau aukščiau pasakėm yra visgi dar didžiūmos suprantama, kad tai yra tam tikra žmonių sritis, vienodai kalbančių ir garbinančių savo praeities istoriją.

Kaip jau sakėm, tas klausimas atsakyti nelengva, nes jis pats per save neina aulinkui aiškyn, bet dar labiau susipainioja. Manome, kad ir mūsų pasikėsinimas jį aiškinti, vis tiek daugeliui pasiliks neaiškum. Todel kviečiame skaitytojus rašyti apie tai, kaip kas supranta. Iš daugelio išreikštų nuomonių ir samprotavimų apie tautos prasmę, pasiaiskins ne tik tas klausimas, bet ir daugelis kitų, mūsų gyvenimą paliečiančių.

AR GARBE REIKALINGA?

Viename „Kataliko“ numery (regis 52) aprašo apie So. Chicagos lietuvius, nurodo, kad esą Am. Liet. Sus. ir Ry-

mo KSu s. kuopos, kurios pasekmingai darbuojasi, rengią balius ir susirinkimus labui tautos. Vis tai per pasidarbavimą draugų M-lis ir J-lis. Tas gerai. Reikia, kad kas darbuotųsi.

Bet čionai tuojau ir apsi-reiškia tokių „darbavimų“ monopolius. Kuomet darbuoja si M. ir J., tai negali darbuotis kiti. Ten aprašo, kad lapkr. 20 buvęs viešis susirinkimas, kur kalbėjęs p. Rutkus. Rašėjas storai išpeikia kalbėtoją, esą: „kalbėjo labai netaktiškai, mat nėra baigęs augštesnius mokslus; kalbėjo ne grynai lietuviškai ir per tai jokios pasekmės nepaliks.“ Aišku, kad rašėjui negerai, kad kalbėjo Rutkus, o ne M-lis ir J-lis.

Buvau tam susirinkime, girdėjau ir supratau, kad Rutkus ragino žmones žengt prie susipratimo, patarė aukaut revoliucijos pašalpai, skaityt „Kovą“ ir „Vien. Liet.“ Aiškino socializmo prakiliuotikslus ir ragino atnaujint užmirusią LSS. kuopą.

St. i kame buvo Rutkaus kaltybė. „Kataliko“ korespondentas užtyli tiesą, o pasigriebia agitacijos prieš žmones iš kitur atvykusius ir „darančius konkurenciją“ pp. M. ir J. Tas nedora ir biuru. Reiktų tik džiaugtis, kad kas norateina pas mus su prakalboms. Ko čia jieskot pas kalbėtojus gramatiškos kalbos ar kitų nebūtniekių? Kam čionai gint darbavimosi monopolijų ir garbę ponų M. ir J.?

Laisvės ir apšvietimo mums. Tenebunie mūsų laikraščiuose juodiniūmų ypatoms, kurios nors vieną gerą žodį mums drimeta. Užteks, vyručiai, garbes. Daugiau dirbkite, daugiau gausit ir tos garbės.

F. G. Dagilius.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Rusija. Telegrafas praneša iš Europos labai trumpą, bet daug reiškiavę žinią, kad iš Petrapišės išvažiavo daug kariūmenės, buk t i serget Finliandijos rubežių, kad į ten nepabėgtų Rusijos revoliucionieriai. Bet tai tik tokia šneka. Seną žvirblį — Finliandiją, pelais neprigausi! Jau buvo minėta ankščiau, kad biurokratai nori gražinti Finliandiją į seną vagą. Nes ištikro, jausti po šonu adatą, matyt kaip netoli budelių lizdo Petrapišės, jauna mažytė Finliandija plėtojasi ir bujoja sau pamaži, valdosi sau savaranikiškai ir nenori apie nieką kitą nežinoti! To Rusijos biurokratija negali kėsti ir pradeda gaubyt fiuus. Tik truksta dar kad, kaip paprastai daro biurokratija, įvest Finliandijoj karėstovį ir pradėt „mašint“ fiuus. Bet abejotinas dalykas, ar pasiseks tas? Finliandija prijautė tą iškovodama sau autonomiją ir nepaliove ginklavusis. Siandien gali išstatyt priešais Rusiją 150.000 ginkluotų karių raudonosios gvardijos, pasirizusių savo galvas padėt už tėvynės gerovę. Taigi telegramos iš Europos parneša sma-

gias žinias kad ten liudis nemiega ir kovoja už savo tiesas. Gaisras revoliucijos pamateli skleidžio savo sparnus ant viso pasaulio, niunkiasi giedras dangus, toli girdėtis trenksmai artinančiosios andros ir baisus bus likimas to tvenkinio, kurs sulaiko žmonją nuo geresnio gyvenimo.

Revoliucija yra palaikoma visokiais nuomais. Neišnyko Rusijoje revoliucijos dvasė ir pas kairiuos dvarponius. Teip va praskambėjo spaudoje suėmimas Kijevo dvarponio Baidačenko, kurio namuose rado bombas, kaukes, daugybę atspaudų, revolverių ir paspartų blankas.

Vokietija. Sausio 12 d. Berlyne atsibuvo didelės demonstracijos. Laikraščiai paduoda žinias, jog 70.000 darbinikų, vyrų ir moterų išėjo ant miesto gatvių su revoliucijos giesmėmis ir raudonomis vėliavomis, išreiškimui protesto prieš kancelierių Biulovą, kurs da pirmau buvo su paniekinimu atmetęs žmonių reikalavimus, kad duotų moterims balsavimo tiesas ir įvestų valstybėje Japtą balsavimą. Ant demonstracijų buvo išsiųsta visa soštapilės policija, ji raita griovėsi į burius, ardė eiles, mušė žmones kardu griaunomis ir daugelį šūžeidė, kitus areštavo. Toks pat judėjimas, demonstracijos ir apšvilpimai Biulovo eina po visą Prusiją. Veda tą viską čionykštė socialdemokratų partija. — Koks tai valdžios atkaklumas! Tų pačių žmonių užlaikoma, lepinama, ji nenori užgandinti tokių menkų reikalavimų, kaip moterų balsas ir slaptas balsavimas. Ji veltija grieltis ir kraujo praliejimų, by tik ant savo pastatyt.

Persija. Persijos šachas norėjo pasielgti su savo parlamentu lyginai kaip caras su дума, bet nusiplikino nabagas nagus ir turėjo nusileisti. Mat kaip atsitiko Persijoj. Užpernai, 1906 m., žmonės privertė savo šachą duot žmonėms konstituciją. Susirinko žmonių atstovai, pradėjo tartis kaip pagerint žmonių buvį ir pamaželiu pradėjo įvedinėti naujus parankius įstatymus. Tas šachui nepatiko. Jis pradėjo gaubyt jauną parlamentą. Bet žmonių atstovai nenorėjo šposaut su šachu — išleido žmones atsišaukimą, kad ne mokėtų mokesčių, kol šachas nepildys savo prizadų. Sachas kaipir sutiko, kaippir ne. Ir viskas buvo abejotiuame padėjime. Žmonės to kėst ilgai negalėjo ir vedami savo atstovų sukilo. Matomai, karšta pasidarė šachui, kad jisai nusileidęs prieš žmones ir pasirašė po įstatais labai jį varžančiais ir nužeminančiais.

Beto, net dabar kyla abejotimai, ar daturės savo prisaišką šachas, nes jam mažai žmonės tiki; ir reikia tik mažo peržengimo prisaiškos ir vėl pakiltų rianšės, ir tąsyk ar nepaktų šachą likimas Prancuzų karaliaus Liudviko XVI. Mat riaušės gali kilti dėlei to, kad Rusijos ambasadorius prikalinėja šachą nenusileist žmonėms, ir buk žadaš Rusijos pagelbą laike susirėmimo su

liaudim. Atrodo, kad Rusijos biurokratija este-suestu visas šalis, kur tik žmonės turi šokią-tokią laisvę. Jau jeigu ji kišasi į svetimų šalių dalykus, tai apie Rusiją esančias tuntas nėra ką ne kalbėt.

Amerika. Rašom pirmiau apie kongreso ginčus, ar geležinkelių savininkai privalo atlyginti savo nukentėjusiems, geležinkelių nelaimėse darbininkams, ar ne. Kongreso nuosprendis dar neišsiaiškino. Bet Amerikos Angščiausis Teismas tą klausimą išriše ant piniguočių nardos: jis 5-iais balsais prieš 4-rius pripažino, kad nukentėjusiems atlyginimas priešingas esąs Amerikos konstitucijai! Tuom parodė, kad konstitucija darbininkams yra priešinga, ji apgina turčius. Net ir Ruzveltas su vyriausiu Teisių Atstovu, generalu Bonaparte, reikalavo atlyginimo. Bet Angščiausias Teismas, kurs vra ant viso gyvenimo išrinktas ir piniguočių tepamas valdo visą šalį, ir Ruzveltą pastatė konstitucijos priešu, kur šis už nerimstančius darbininkus bando gadržiai žodį primest.

Afrika. Netoli Raudonosios Juros yra nemazas kampas žemės, kurį vadina Somali ir kurį Italijos valdžia jau seniai prisisavinė bei tolyn vis dar savo sodybų rubežius plėčia. Ten gyvena abisiniečiai, greičium stovi ir stipra Abisinijos viešpatystė. Suprantama, kad Abisinijos valdžia noriai išvaikytų iš Somali italus, jei tik galėtų spēka. To negalėdama padaryt, ji slapčiai kursto somaliečius kelti maištą. Praėjusią savaitę tie maištai užsikurė aplinkėje Lugh, kur somaliečiai užpuolė ant italų pirklių ir pramoninkų, daugelį jų išmušė, tartus jų išplėšė, kitus suareštavo. Kadangi italų kariumenės tenai tebuvo vos 125 ypatos, tai ji nieko sukileliams negalėjo padaryt. Italijos valdžia greitai pasiuntė laivus nuo Raudonosios Juros ir Abisinijos karaliui protestą. — Abisinijos ir Italijos valdžia, kiekviena kovoja už savo viršenybę, o nukenčia žmonės. Seniai jau butų laikas, kad Europos valdonai paliktų Afriką afrikiečiams ir pradėtų labiau rūpintis savo kraštų gerove — įtaisydami daugiau geležinkelių, pagerindami žemės našumą ir suteikdami savo valdiniam darbą ir duoną ant vietos. Kariumenė butų galima Afrikoje užlaikyt, bet tikrai dėlei prilaikymo tvarkos susinėsimuose su Europa ir apgynimui išėivių darbininkų, jeigu kur da neapšviesti afrikiečiai bandytų užpult. Dabar kariumenė ten gina tikrai savo atėjusius piniguočius ir nardo kraujuose afrikiečius, kurie yra baisiai išnaudojami. Teip daro Afrikoje beveik visi Europos kraštai. Sako: civilizaciją platina. Tačiau ne mokyklomis tą daro, bet kanuolėmis.

Anglija. Reikia pripažinti Anglijos moterims garbę. Jos savo kovos neatleidžia nė ant žingsnio—reikalauja lygių balsavimo tiesų. Baismės, areštai ir policijos kumščiai jų nebaido: Sausio 17 d. vėl buvo didelė Londone demonstracija:

buriai moterų ir merginų apsupo parlamentą ir per storą policijos sieną daugelis įsiveržė premiero Bannermano rezidencijon, reikalaujamos pasikalbėti su ministrais. Kaip visomet, teip ir šiom kartu ministrai jų neprisileido ir paliepė policijai demonstraciją vadoves areštuot. Keliolika jų suėmė ir įdėjo kalėjiman ant trijų savačių, su pasijuokimu iš moterų: tegu girdi, išmoksta dailiai pasielgt. — Reikia abejot, begu ilgai bus galima juoktis iš to, ko reikalauja šimtai tukstančių, ir tai ne vienoj Anglijoj, bet Vokietijoj, Rusijoj ir kitur. Kalėjimų durys ir ministrų juokai, tai da neužganėdys žmonių.

IŠ AMERIKOS

Baisi tragedija teatre.

Beveik nėra tos dienos, kad Amerikoje neatsitiktų kokia kolosališka nelaimė, kuri prarija žmonių gyvastis dešimtimis ir šimtais. Štai sausio 13 d. nedideliame Pensilvanijos miestely, Boyertown, užsidegė ant paparties krutomųjų paveikslų filmai. Liepsna greit pasiekė lempas, tos plyšo ir uždegė kurtinas, toliaus šoko liepsna į lubas ir per 15-ką minutų suplėškėjo visas teatras su žmonėmis. Iš degėsių, šiuos žodžius rašant, išimta 176 lavonai. Miestelis turi 2500 gyventojų, taigi beveik kiekvienos šeimos sanarys liepsnose pražuvo. — Kas kaltas? Meta kalbę ant teatro menažeriaus žioplumo. Bet ar jis kaltas? Kalta valstybė. Tegul visur teatrus paima valstybė į savo rankas, pritauso neužsidegančias asbesto kurtinas; vietoj kerosino lempų tegul įveda elektrikos šviesą. Toliaus tegul pristato gabius ir sumanius teatro menažerius. Ir tokių nelaimių niekuomet neatsitiks. Nereikės žmonėms einant į teatrus drebėti už savo gyvastę.

Subankrutino geležinkelis.

Dešimtį milijonų dolerių praskolinio didelė geležinkelių firma, vardu „Chicago Great Western“; jos šaka St. Pauliuje (Minn.) tapo apskelbta subankrutijusia ir paimta į valdžios rankas, kad atlygint skolinkams. Labai daug žmonių neteko ten darbo ir prakišo akcijų.—Kaip juokin gai išėina: valdžia nenori paimti į savo rankas geležinkelių, kol jie gerai stovi: ima tada, kada reikia išmokėti jų skolas, ir išmokėjus, vėl atiduoda kompanijoms!

Socialistų partijos vienijasi.

Praėjusią savaitę pasklido spaudoje žinia, jog garsus Amerikos socialistų „laboritų“ vadas De Leon permaino savo taktiką ir vietoje užpuldinėt ant vietines „Socialist Party“, kaip darė per šešerius metus, pats pirmasis padavė sumanimą susiliet abejoms socialistų partijoms į vieną ir pastatyt ateinančių metų rinkimams bendrus kandidatus. De Leono partija vadinosi „Socialist Labor Party“ (socialistų darbininkų partija), ir turėjo paskutiniosiose rinkimuose tik apie 34.000 balsuotojų. Kita

gi partija — „Socialist Party“, turėjo į 500.000 sanarių.

Maistas ant laivo.

Sausio 12 d. į Philadelphijos uostą atplaukė angliškas laivas, kurs turėjo savo iguoly apie 40 kyniečių jureivių. Ne tikėtai kyniečiai pakėlė maištą ir buvo besikėsina laivo viršininkus mušt. Persigandęs kapitonas pašaukė burį policiomų, kurie maištininkus suėmė. Pasirodė, kad kyniečiai buvo paimti į laivo tarnystę ir badu stapinami; pagaliaus kiti buvo visai baisi ir reikalavo netik valgyt, bet ir drapanų. Čionai ir tapo padaryta tvarka: laivo viršininkai pasirašė ant popieros, kad jie duos savo tarnams valgyt, o kyniečiai prizadėjo maištų nebekelt.

Kunigai vaikščios mokyt į namus.

Frankford, Pa., metodistų kunigėliai griebėsi naujo apštalystės budo: jie nutarė pasamdyt mokytojus ir siuntinėt juos vakarais po darbininkų stubas su lekcijomis. Mokys aritmetikos ir komercijos; žinoma, neužmirš ir „Dievo žodį“ į lekcijas įspriauti, teipgi paraginti, kad eitų į bažnyčias. Planas e-ąs labai gvardi sutaisytas, buvęs jau išbandytas ir puikiai jis nusisekė. Tokias misijas paskiaus žada užvest po visą Ameriką.— Tai duoda pavyzdį apšviestiesiems žmonėms, kaip reikia prie tam sių darbininkų prieit ir pradėt tarp jų apšvietimo darbą.

Imk našlę — šė tau \$100!

Gruodžio mėnesy beveik 900 anglekasių pražuvo baisia mirtim Amerikos kasyklėse. Kasyklių savininkai yra iš visų pusų kaltinami, kad neįtaisė gerų oratraktų ir garalėidžių, kurie išdumtų iš urvų gazus ir neleitų jiems ten susirinkt. Tada nebūtų eksplozijų ir pražudymų darbininkų gyvasties. Savininkai nenori dėt kaštų. Jie moka pigiau tokį klausimą išrišt. Štai Vakarinėje Virginijoj, Monongah kasyklėse žuvo apie 500 anglekasių. Savininkai dabar skelbia laikraščiuose duosią po \$100 dovanų tam, kas apsvies su žuvusių našlėmis. Jie padarė našles ir našlaičius ir paskui nori užkart tuos ant kitų žmonių kaklo. Daili ir pigi labdarybė! Pigesnė, negu kasyklių apsaugojimas. Argi ne laikas Amerikos valdžiai paimt kasples į savo rankas, gerai jas įtaisyt; atsitikus nelaimėi duotų našlėms pensiją iki galo gyvasties, o našlaičius išleistų į mokslus. Tas vistiek turės įvynt. Bet juo greičiau, tuo geriau.

Bebelis neatvažiuos Amerikon.

Garsus Vokietijos socialistų vadas, Aug. Bebelis, buvo apsisakęs atvažiuosęs šiemet Amerikon ir laikysės po didesnius miestus prakalbas. Dabar laikraščiai rašo, kad jis susirgęs ir savo ketinimą nebeįspildysės.

Lattimero kankintiniams paminklas.

Wilkes-Barre, Pa., tris anglekasių unijos skyriai nutarė pastatyt didelį paminklą žuvusiems streikieriams, kurie anais metais krito Lattimere nuo milicijos kulipkų. Paminklas bus statomas Seton aplinkėje. Buvo tai 1897 metuose, rugsėjo mėnesy. An-

glekasiai Lattimere išėjo į streiką ir ejo burių į kitą kasyklę priversti kitus darbininkus, kad prisidėtų streikuot. Tada ant jų užpuolė šerifas James Martin (kurs šiemet visų keikiamas numirė Plains) su milicija ir 20 anglekasių užmušė, o 70 sužeidė. Visuomenė baisiai įtuzo ir reikalavo miliciją ir šerifą nubaust. Valdžia neva juos suėmė ir padarė komedijų teismą, ir... visus jūdosiuteisino! Šerifą žmogžudį kompanijos gausiai apdovanojo ir pakėlė ant kasyklių inspektorius.

IŠ VISUR.

Negeistinassvečias.

Nusibodo čerui tunoti savo rumuose ir kas valanda drebėti už savo kailį — užsimanė jis nabagas prasivedjt. Taigi sumislįjo atlankyti savo kaimyną Italijos karalių Viktorą Emanuelą. Tarta — padaryta. Ir neužilgo greitasis traukinys geležkelio ištisai apstatyto kareiviais, policija ir šnipais — atvežė Mikę į Valakiją. Bet subruzd-sujudo Valakijos socialistai ir kitos progresyviškos partijos ir nutarė ne įleisti carą į savo žemę. Tam tikslui tapo išrinktas komitetas, kursai rūpinsis supažindinti Valakijos piliečius, kas yra per vienas tas caras? Rengs protestuojančius susirinkimus 22 sausio, dienoj sukaktuvių kruvinos piovynės Petrapilėj. Tariant stengsis, kad valakai žinotų, koks bu delis caras vieši pas juos. Varg bevažiuos Mikę į Valakiją. Nes jau 1905 metais norėjo važiuoti, bet degirdęs kokį rengia jam sutikimą, neva žiavo. Mat valakai laukdami svečio prisipirko švilpinių, kad su jų muzika patikti carą. Rods ir šiemet nebus geresnis sutikimas. Nabagas caras! Namie bijo ir laukan išėiti — o nuvažiuos kur į svečius žmonės obija, tartum šunį. Tai koks likimas Dievo pateptos ypatos.

Paleistuvystė Berline.

Sostapilėj „civilizuotų“ vo kiečių platinasi priešgamtška paleistuvystė, — netik kaizerio rumuose, bet ir angtesniuose luomuose. Jau nėra ką kalbėti apie paleistuvystes užkampiuose, kur varo savo darbą, dar iki šiam laikui nesugautas piktadarys. Neper seniai tas piktadarys sugavo keturių metų mergaitę, prie varta nusivedęs į apleistą namą sužeidė ją žvėrišku būdu. Policija tuom tarpu jiesko piktadario, bet da nesugavo.

Finliandija ginkluojasi.

Norints Finliandija yra gavusi autonomija, t. y. savo dalykuose gali elgtis savarankiškai; bet Rusijos biurokratams to labai gaila, ir kad jie primanytu, tai šaukšte vandens prigirdytu Finliandiją; visokiais budais stengiasi kenkti jų liuosam gyvenimui. Bet atpenč Finliandija jau sykį paragavus laisvės nė nemanoteip lengvai skirtis su jaja; sakoma, kad visa šalis ginkluojasi, daro muštus, susirinkimus ir išanksto rengiasi prie karės.

Pirkliavimas mirtim.

Svedijoje susekė keistą pirkliavimą mirtimi. Nekuri Ida Reina umai susirgo ir pasimire. Vyras ją palaidojo liedamas graudžias ašaras. Ant to but ir pasibaigė. Bet keistos aplinkybės privedė visai prie kitokios užbaigos. Šale kapo velionės Idos norėjo laidot kitą lavoną. Duobkasiai per neatsargumą prakiurino Idos grabą ir... o, stebuklas! Iš grabo pradėjo birėti smiltis. Atidengė grabą ir vietoj velionės lavono rado smilčių maišą. Tardymai surado labai mitriai apgalvotą apgavystę ir greit suėmė „gyvą velionę“, kartu su jos vyru, kuomet jau vyras rengėsi mirti. Tapo ištirta, kad prieš „mirsiant“ juodu aprupindavo savo gyvastį dėl visoko ant gana didelės pinigų sumos. Už paskutinį savo pačios numirimą tas vyras gavo 10.000 koronų.

300 pražuvo teatre.

Tulas kynietis, pagrįždamas iš Kalifornijos, parsivežė savo tėvynėn, į miestą Kantoną, mašiną su krutomaisiais paveikslais. Tenai įkurė teatrą ir pradėjo savo vientaučius bovyti. Žmonių prisirinkdavo kimština. Vieną dieną, praėjusią savaitę, jo mašina kazi kaip ten užsidegė. Ugnis šoko į lubas. Pasidarė publikoje triukšmas ir grudinimai. Tas dalyką paarsino, nes durim užsikimšus vos keli teištruko; didžiama, apie 300 ypatų, su visu teatru susiliepsnojo.

Vėl sumišimai Kynuose.

Sukileliai provincijoj Kia Hsing Fu sudegino mokyklą ir bažnyčią. Teipogi sunaikino gyvenimą vietinio burmistro ir rotušę. Svetimtaučiai yra nugalabenti į nepavojingą vietą išpradžių tie sukilimai buvo manomi esą tik prieš viešpatujančią dinastiją, bet kaip dabar pasirodo, tie maištai palyti ir svetimtaučius. Reikia žinoti, kad kyniečiai labai ne apkenčia svetimtaučių. Nes svetimtaučiai Kynuose nesistengia įgauti žmonių prielankumą, bet tiktai stengiasi išnaudoti juos, tam siekiui visus tikslus skaitydami gerai. Kaip pasiklosi, teip išsimiegosi.

Laivų pražuvimas.

Prancužų laikraščiai paduoda, kad Anglijos kanale pakrantėse vakarinės Europos ir pietvakarinės Afrikos audra padarė didelius nuostolius. Iš Tanzero praneša, kad nuskenodo du laivai su pasažieriais apie 40 ypatų. Daug nuskenodo žuvuonkų laivų. Andros pražudžiusios tuos laivus ir žmones tęsiasi jau keletas dienų.

Rusų teroristai Šveicarijoj.

Šveicarijos mieste Lozannoje po susirėmimui su policija tapo suimta vienuolika rusų teroristų, kaltinamų už grąsinimą vienam rusui, gyvenančiam Šveicarijoj, mirtim jeigu neatiduos jiems 1000 dolerių.

Lenkijoj neramu.

Visos mokyklos, visi knygnai ir prieglaudos Lenkijoj po vardu „Lenkų motinėle“ tapo uždarytos. Tose mokyklose mokinosi su viršum 2000 vai-

kų, juos mokino už dyką. — Valdžia visur, kur tik galėdama, įkalbinėja, kad ji rūpinasi žmonių apšvietimu, bet teip tik kalba, o daro visai kitaip, — kaip tai pasirodė su „Lenkų motinėle“. Mat gaila valdžiai, kad tos mokyklos nėra po jos priežiūra ir kad ten mokina ne teip kaip to valdžia norėtų. Lenkijos visuomenė nerimsta ir labai pasipiktinus iš tokio valdžios pasielgimo. Ir abelnai Lenkijoj neramu. Tankus užmušinėjimai, pinigų atimėjimai, nužadymai valdžios tarnų, iš pusės valdžios — korimai, sušaudimai, kalėjimai...

Ir dabar neseniai buk valdžia suradus kokį tai oficerių suokalbį, iš kurių 7 jau suimti. Policija dabar daro kratas visų oficerių pagret. Ir vėl bus teismai, kalėjimai ir sušaudimai! Ir vėl pasilies nekaltas žmonių kraujas... Ir kuomet bus tam visam galas?!

Popiežiaus dvaro bėdos.

Kardinolas Coullis apgarsino savo avelėms piemenišką laišką, kuriame labai aštriai užsipuola ant prancužų valdžios už budą padalijimo bažnytinių turtų. Naują įstatymą vadina plėšimu ir pranašauja, jog neužilgo ateis laikai abelnos tyčiojimosi iš bažnyčios: taigi: atidavimas josios prieglaudų civiliška valdžiai, panaikinimas esančių dar Prancuzijoj brolystų (zokonų) ir galutinas panaikinimas katalikiškų mokyklų. Kardinolas apgailestauja, kad daugumas katalikų tuos aštrius smugius priima ramiai, kaip matomai yra labai užimti savo kasdieniniais reikalais. Karštai kviečia savo laiške visus tikinčius tvirtai laikytis prie katalikų tikėjimo, o piktas praeis ir vėl bažnyčia viršų paims. Skęstantis ir už šiaudo stveriasi. Tik dyvai, kodėl jis nesigriebia panašų įrankių kaip ju vadās popiežius Pijus X, kursai neturėdamas jau kuo apsiginti „bedievių“, iškeikė visą redakciją ir spaustuvę laikraščio „Review III Riunavemento“. (Tas laikraštis yra leidžiamas pačių katalikų, jie reikalauja reformų katalikiškoj bažnyčioj) Tik matyt jau kas negerai dedasi toje bažnyčioj, kad net patį prakiliausieji katalikai reikalauja reformų. Na gi luktelkim, kas bus toliau?

Kubos cigarų streikas.

Sioms dienoms Havanoje išėjo 4000 cigarų dirbėjų į streiką ir da 10.000 ketina pamest darbą. Vaidai iškilė dėlei mokesčių, kurias dirbtuvių savininkai mažina, sakydami, jog kassykis esą mažiau bereikalanjama cigarų į svetimus kraštus.

Iš Lietuvosku dirvu Amerikoje

Providence, R. J. Oras dailus. Darbai audeklinėse jau pradėjo eiti gerai. Darbininkės merginos buvo išvažinėję kitur, tai dabar kompanijos reikalauja į verptuves ir austuves daugelio darbininkų. Uždarbiai vidutiniški — nuo 7 iki 13 dol. per savaitę. Ir vyrų darbai biskį geriau eina.

Lietuvių čionai yra iki 400. Apšvietus reikalai menkai stovi, — nėra čionai nė knygų, nė laikraščių. Geistina butų, kad čia tankiai apsilankytų laikraščių agentai ir knygų nešiotojai.

V. Kaspra.

Donora, Pa. Lietuvių čionai yra apstus burelis. Kaip visur, taip ir čionai, bedarbei užėjus vieni šen, kiti ten maišosi; keletas išvažiavo tėvynen o kiti laukia darbų prasidedant.

Tarp čianykščių lietuvių yra jau ir pusėtinai; apsitaisusių, keli priguli į Am. Liet. Susiv., turi sutvėrę Ukėsų Kliubą, į kurią priklauso apie 70 ypatų ir gerai gyvuoja. Kaip ką, visgi ir gerai daro. Pavyzdžiui imant, kad ir neseni atsituvusių metų kluho mitingą, kuriame išrinkus naują komitetą, pirmsėdis išaiškino tiesas, palei kurias kluho sąnariai elgdami, žengtų pirmyn ir tobulintųsi. Jis sakė, kad lietuviai praleidžia laiką ant šaudymų viens kitą kaziravimo iš pinigų ir kitų blogų užsiėmimų. Didesnė dalis sąnarių sutiko ant jo nurodymų ir nutarė, kad taip pasielgęs kluho sąnarybus nubaustas 5 dolieriais pabaudos arba ir iš knygų išbrauktas. Buvo keletas tokių kurie murksojo ir snairavo prieš tokius nutarimus. Matyt tas nesutinkasu jų darbais. Bet vistiek turėjo su didžiūma taikintis. Ir taip, kad ir po mažėlių, lietuviai mūsų kluho visi tobulinasi ir rengia blaivus piliečius. Dabar tik geistina įtaisyti iš gražių knygelių knygynėlių.

Prieš porą metų buvo su sitvėsusi lietuviška parapija, apipirko bažnyčią ir jau pusėtinai buvo išmokėję. Paslaptis yra tik tame, kad kunigai neišsilauko; ateis, pabus porą mėnesių ir praneš, kad negalys išgyventi nors algos gaudavo apie \$85 mėnesiui. Sako, kad tai lenkų kunigas vis išėdęs lietuvius. Kaip ten yra, taip. Tas menkesnis dalykas. Vienas vertėtų mūsų broliams lietuviams tēmyt, kad jie daugiau naudotų turėtų, jeigu įsitaisyti savo mūo savę svetainę, kad ir su kluho pagelba, įkurtų ten salę susirikimams, nedėliniams pasiūnekėjimams, knygynėlių ir laikraščių pasiskaitymams, kur galėtų susirinkti vyrų, moterų ir jaunuomenė, ir linksmai bei naudingai laiką praleist. Tas pigiau apseitu negu bažnyčia. Pasimelst galima bile kokioj bažnyčioj. Dievas visur supranta.

Sanarys.

Portland, Me. Darbai čia eina ne blogai ir uždarbiai gerai, vienok šviežiai pribuvus darbą gauti jau sunkoka. Pragyvenimas teipgi čia nelabai brangus.

Lietuvių čia ne daug tėra. Ir seniau ir vėliau apsigyvenę turi šokių tokius darbus, ant kurių nesiskundami galėtų ne blogą gyvenimą pasidaryt. Viena bėda — baisi tamsybė ir gėrimės. Kiek čia ant degtinės išpila pinigų, tai sumurėtų puikią savo salę arba mokyklą! Laikraščių neskaito.

Vienoj vietoj radau tarsi ir gana padorus žmones teisingi. Užklausiau, ar neturi kokį knygėlių pasiskaityt, arba laikraščių, tai pirmiausia manė baisesi sušnairavo, o paskui užriko: „Ak tu, bedievi! O kam tu skaitymų tau reikia? Mokytis pavirsta į vagius ir razbainikus. Skaitymas mums duonos neduos jeigu nedirbsime!“ — Matai kaip žmonės žiūri į apšvietimą Reiktų, kad čia koks pasišventęs kalbėtojas atkeliautų, ir nurodytų, kaip apšvietimas darbininkui yra reikalingas. Atkeliaves rastų, tiesa, labai ypatingų žmonių — rastų tėvus nusigrandžiusius nosį, motinas susikulusias aklunę, o sunus vos jau žodį ištariančius, bet jau mskančius pasakyt: „tėvai, duok kvoderį, parnešiu alaus.“ Bet visgi žmonės, visgi duotųs prie gero pripratint.

Nepertoli kitas miestas — Bangor. Čia lietuvių yra gal daugiau. Buvau ir ten neseniai nuvažiavęs. Ten gi taip pat jau girtuokliauja. Už prisiminimą apie laikraščius tik — tik negavau, ko nė vienam nevelyčiau gaut. Doleriai ir kvoderiai švilpia į salionus, kaip užburti paukščiai.

Bėda su tamsybe Reikia mums šviesos. Duokite mums ją jūs, mūsų apšvietesni vienučiai.

J. G.

Tev. Myl. Dr. reikaluose

Dr. V. Kudirkos Jubilėjus. 20-ta kuopa TMD., savo susirinkime apsvartėm p. J. Gabrio sumanymą — išleisti visus Dr. V. Kudirkos raštus, kaip penkėdesimtis-metini atminimą tam mūsų tautos gaivintojui. — Mūsų nuomone, užmanymas yra labai geras ir kiekvienas lietuvis turi apie tai pamislyt ir pagal išsigalėjimą prisidėt pinigais prie jo įvykdymo. Vienok mums matosi, kad tai ne vienos ypotos darbas. Pagaliau ir pats sumanytojas tą permatė ir nurodo, kad tokiu darbu turėtų užsiimt visuomenė. Kadangi visuomenė turėtų sutverti to darbo atlikimui tam tikrą komitetą, tai mes patariam, kad tame apsiimtų patarnaut visuomenėi Tėv. Myl. Dr. stė. Tasyk visuomenė nereikalautų rinkti kitą komitetą, nes šios dr. stės komitetas visą darbą atliktų su pagelba savo literatiskojo komiteto. Žinoma, tam reikės pinigų. Taigi TMD. komitetas atidarytų aukų fondą, ir visuomenė, kiek galėdama, ir jį savo trupučius sudėt. Ir tą viską TMD. k-tas tvarkytų.

Kudirkos daugumas raštų, kaip žinoma visuomenėi, yra jau atspauzdintų. — tū redakcijų, tai pavienių ypatų lešomis, netik Amerikoje, bet ir Europoje. Butinai reikia susižinoti su toms ypatoms, kurioz deju tų knygėlių bei kompozicijų atspauzdinimui lešas, — ar pavels visuomenėi kartu spauzdint, nors kito kioje formoj tuos pačius raštus. Jeigu visuomenė kiteip elgtųsi, tai juk statytų konkurenciją priešais tas ypatas,

kurios yra išdėję savo grašius ant atspauzdinimo tų raštų. Juk tai butų nepadorus darbas teip elgtis, — negyvus tautiečius garbinant, gyvius skriaust. Tai butų tikras amerikoniškas „humbug“, su sitverti į vieną diedlį trustą ir smaugti pavienius raštų vertėivas.

Po atspauzdinimui, vėl gi reiktų teisingai su visuomene atsisteist. Vienas butų aukavęs daugiau kitas mažiau. Todėl priderėtų duoti aukotojams knygomis už jų auką, sulyginamai, kiek kas aukavo. Aišku, kad atlikimui tokio svarbaus viešojo darbo, reikia butinai jį pirma susiorganizuot. Todėl mes ir patarėm, kad juomi užsiimtų TMD. stė, nes ji lengvai tą gali atlikt.

Apsvarstę šį reikalą, padarėm sekančius nutarimus:

1) Centr. komitetas turi parengti atsišaukimus į kuopas, kad jos sušauktų viešus susirinkimus, kur tik yra galima ir aiškėtų Dr. o V. Kudirkos gražius darbus, nuopelnus, jo raštų vertę ir šį kalbamą jubieliu. Potam užmegztų rinkimą tam tikslui aukų;

2) susižinotų su visais Kudirkos raštų leidėjais, ar pavels atspauzdint jau spauzdintus jo raštus. Jeigu kairiems negautų pavėjimo, tai, žinoma, prisėitų tik tokius spausdint, kokius pavels. Surinkti visus dar nespauzdintus rankraščius, teipgi velionio raštininko bijografiją ir atspauzdint viename rankiuje.

3) spausdinti dvigubą skaitlių egz. negu yra sąnarių ir aukotojų taip kad išdalintus knygeles butų galima parduoti antrą pusę už numazintą kainą, kad butų galima surinkti tiek kiek prekuiotų antras spaudimas. O antrą spaudimą vėlei išdalinti taip, kad butų galima tik lešas surinkti trečiam spaudimui — jeigu reiktų. Tasyk jubiliejiniai Kudirkos raštai butų visiems pigiai prieinami.

Pasitikim, kad visuomenė apsvartys tą svarbų sumanimą ir pagelbės jį atlikt, o Tėv. M. Dr. neatsisakys visuomenėi patarnaut.

Kuopos sekr.

A. B. Strimaitis.

Baltimore, Md. Vietinė TMD. kuopa, metiniame susirinkime nubalsavo į centro komiteto pirmsėdį B. K. Balevičų, Valparaiso univ. studentą. Kitus paliekame pagal gruodžio 7-tos nubalsavimą.

Komitetas.

Iš Lietuvos.

Vilnius. Gruodžio 11 d. valdžiai paliepus liko uždarytos bažnytinės lenkų vaikų prieglaudės. Tenai vaikams duodavę valgyti ir mokindavo skaityti.

— Eina gandas, buk Vilniuj valdžia leis atidengt universitetą ar politechnikos mokyklą.

— Naktį į gruodžio 11 d. suimta lietuvis J. Palukėnas.

— Gruodžio 13 d. Vilniaus karo teismas pasmerkė pakartiti Avdošką, Rosickių užmušėją.

— Greitu laiku žada Vil-

niuje susivažiuoti stačiatikių dvasiškių pasikalbėti apie įsteigimą draugijos kovai su katalikybe.

Pilviskiai. (Marjam. p.) *Ką kalba žmonės apie Dumą.* Siemet pas mus žmonės visai nesirupina, ką daro Duma. Pernai, kur tik budavo susirinkti žmonių burelis, pirmi jų žodžiai buvo apie Dumą, o siemet ir norėdamas neišgirsi. O jeigu ir kalba, tai visai nesitiki nieko nuo šimetinės Dumos, ir tankiausia apie policiją, nes ji tai tikrai žmonėms įkirejo. Dabar prasidėjo jos karalybė! o žmonės patįs nežino ką bedaryti su tokiais poais.

Kovarskas. (Ukm. pav.) *Policijos darbai.* Lapkričio 30 d. ir gruodžio 1 d. buvo atvažiavęs Kovarskan isprauinikas. Šiose dienose atvarė pas mus iš Ukmergės kalėjimo anykštėną Laskauskį, baigusį techniskąją mokyklą Vilniuje. Policija kaltina jį antstoliu užmušime, ir prakalbų laikime 1905 m. laike revoliucijos. Tik nėra darodumų. Jau toks uolus šnipas, kaip mūsų urėdnikas Kovaliauckas, ir tas nesuranda liudytojų ir darodumų.

Dėlto tai gruodžio 1 d. į sprauinikas sušaukė sentikius, gyvenančius netoli Kovarsko, ir rodė jiems L., ar jie jo nepripažins. Nė vienas sentikių nepripažino. Ir tiktai arbatinės prižiūretojos brolis, visam miestelyje žinomas pusgalvis Nikolajus, urėdniko paragintas, pasakė pripažįstas, buk L. turėjęs prakalbą Kovarske. Visas miestelis gal paliudyti, kad tas Nikolajus yra neviso proto. O mūsų teisingajai policijai gal ir to užtektų paliudijimo kokio tai pusgalvio, kad tik pražudyti nekaltą žmogų. Dėlto tai paties L. keli kovarskiečiai buvo šaukti Ukmergėn prie žandarų apiciero tardymui. Žandarai norėjo, kad jie pripažintų, jog L. laikė prakalbą Kovarske. Visokiais budais policija nori išrasti priekabį, kad tik nekaltąjį L. pražudyt. Visiems gerai yra žinoma, kad L. kaipo technisko mokyklos mokinys 1905 m. rudenį gyveno Vilniuje.

— Jau trečias mėnuo, kaip 5 Kovarsko valsčiaus ukinin-

kai: J. Tumas, J. Tamolionas, S. Kanietis C. Jakelionas ir K. Gabrylavičius padavę gubernatoriui prašymą, kad gruodžio 30 d. leistų sąrengti Kovarske vakarą. Ikišiolei leidimo nėra, ir įsprauinikas, budamas Kovarske, pasakė: „pakol aš čia įsprauiniku — vakaras nė Kovarske, nė Anykščiuose nebus leistas, nes tai yra lizdas „socialistų“. Tai gi apie leidimo išgavimą nėra ko svajoti, nes viskas priguli nuo įsprauiniko, o jis visur mato tik socialistus, agitatorius ir revoliuciją. Dar gegužės mėn. norėta padaryti mokykloje repeticiją, ir pradėti rengti choras — nujuto policija, atlėkė antstolis, pristatė prie mokyklos 2 sargybinių su šautuvais, o sumanitojui pagrąsinu suėmimu, jeigu be gubernatoriaus leidimo išdrįs daryti repeticijas. Dabar pas mus policija nebeišmano ką ir daryti? Kad tik

kuo daugiau jai varžyti ir slėgti žmones.

— Nuo gegužės mėn. turime mokytoją lietuvių — A. Žilinski. Doras žmogus ir darbuštas mokytojas. Mokykloje 100 suviršum vaikų; tarp jų 300 mergaičių. Dėlto vietos stokos daug vaikų liko į mokyklą nepriimta.

— Lapkr. 17 d. naktį kažin kas apvogė Kovarsko bažnyčią. Vagis įlindo per langą. Paimta daiktų už 200 rub. Kažin kodėl čia mūsų uolijoj policija neparodo savo darbštumo?! Ikišiolai vagių nesusekta.

Alunta (Ukmergės pav.) Paskutiniuoju laikų aluntiečiai stropiai ėmė šviestės. Navikas (tam tyčia pasamdytas žmogus) parnešė iš Liauzė diškio net kelius druskintus maišelius „Šaltinio“ Kodėl taip daug išsirašo aluntiečiai „Šaltinio“? Kaip visur — taip ir čia: ne taip jau laikraštis svarbu visiem skaityti, kiek jo teikiamas dovanas išlošti, ypač, žinoma, norėtųsi kiek vienam „dziegorinką“. Kad nė laikraščio skaitymas, o dovanos žmonėms rupi, tai aš ku; ateina, duokim, kokia moterelė pas zakristijoną ir sako: „kur čia, sako, užsirašo, ką rodu auginsu duoda dėl šv. Tėvo“. Iš tolesnės kalbos suprasi tik, kad už tuos du auginsu šv. Tėvas atsiųsiąs dovanų. Matyt dar ne visi supranta, kad „Šaltinis“, norėdamas tik, kad geriau žmones apgauti, prisėgė čia šv. Tėvo vardą.

Bet daugumas nustojo jau vilties sulaukti tų dovanų nes prenumeratorių „Šaltinis“ turiąs kaip žmonės kalba, apie 60 tukstančių! Tai kur čia išloš... „dziegorinkų“ juk taip mažai...

Majoriskiai (Vilk. pav.) *Laikraščių skaitymas.* Mūsų sodžiaus žmonės gana daug persisiūzdina laikraščių. „V. Ž.“ pareina — 3 ekz. „Liet. Uk.“ — 2 ekz., ir atskirais num., „Žarijos“ — 1 ekz. „Šaltinio“ — 4 ekz.; iš Amerikos: „Keleivio“ — 2 ekz. „Vienybės Lietuvos“ — 1 ekz., „Žvaigždės“ — 1 ekz. Bet yra ir tokių žmonių kurie kvailiais vadina žmones, skaitančius laikraščius.

„Liet. Uk.“

Panevėžys. Klerikalai įvairiais budais vilioja žmones į savo budelę, vieni lioterijomis, kiti prizadais, treti stačiai apgauna. Tai pridera nuo vietos, aplinkybių, ypatos. Pas mus jie taip pat iškirto štuką. Gruodžio 9 d. po mišparų vienas ponas pradėjo žmones kviesti į kleboniją: dovanas ten dalysia. Prisigrudo pilna klebonija. Laukia dovanų. O vieton to viso, siulija įsirašyti į šv. Kazimierą už 3r. Ėmė skirstytis, kiti dar paragin. Beliko keli žmoneliai.

Anykščiai (Ukmergės pav.) *Sargybiniai* Gruodžio 2 d. miestelyj ties Andriškevičie ne kažinkas nukabino, neįjuntant, vienam sargybinui kardą. Pasijutęs, kad kardo nebėra, pasiskundė staršai, o tas pribuvo su gauja apsigin klavusių sargybinių ir ėmė krėsti namus. Visus žmones iškrėtė, apie 10 jaunesniųjų

vyrųkų nusivarė į kalėjimą. Kardą barods rado kur ten patvoryje, bet tat negelbėjo. Ėmė mušti šautuvais, kumščiais. Nesužinojo, kas nusegė kardą. Paskui nusivarė į kazarmas; leizdami pro duris dar muše, bet nieko neišgavę, paleido visus. Kiti žmonės spėja, kad atėmimas kardas, tai pačių sargybinių darbas, kad galėtų prikišti prie žmonių.

Sergybiniai neduoda moterims praeiti, vis jas kabina. Ir sunku visados lengvai atsiumti, ar ištrukti.

Antuzavas (Panev. pav.) Mūsų klebonas bažnyčią pavertė į vietą, kur galima užsiimti politiska agitacija. Per pamokslus duoda pipirų socialistams. Kalėdodamas, platina juodašimtiškas arba kazimierines knygeles. Iš poterių klausinėjimo padarė politikos varymą. Suprantamas jo paslinkimas prie judųjų; mokslo menko patsai, pinigų turi, derėjo dvarą už 40 tukstančių rublių, davinėjo tik 30 tukst. Ir žmonių tamsume mato savo išganyką.

Pabiržės valsč. (Panevėžio pav.) *Iš praėjusiųjų laikų* Ponai nuskriaudė ukininikus, bedalinant žemę. Nuolatos buvo bylos dėl žemės, ganyklų ir girių. Jų tarnai dar labiau įerzindavo žmones. Tik tokie ir galėjo užsilaukti. Žinomas yra Rindaugų dvare sargas, Leopoldas Grumštis. Buvo nuolatos pono liudininku. Užėjo laisvės dienos. Žmonės pakilo. Atminė padarytasias skriaudas. Leopoldas pabugo. Jį ėmė gaudinti. Nakti bėgo už 4 mylių, jieskodamas socialistų vyriausioji: prašė prisakyti savo valdiniam jo neužmušti. Neradęs jo, grįžo namo, kreipėsi prie „mažesniųjų“ socialistų. Greitai atsirado sargybiniai. Visi nenaudėliai atsigavo. Leopoldas pats pasiėsiulė į sargybinius, bet jo nepriėmė. Tai jis tik vadžiojo ir rodė neišikinas ypatas. Drazuna, sargybiniai siantė visur. Suimta, varginta, kankinta. Leopoldas trauė ir lakstė visur. Jisai nurodinėjo ir jų prasikaltimus. Tarp suimtųjų atsirado Bieliakas, jo sunus. Dabar viskas grįžo į senąsias vėžes.

Ežerėnų (Zarasų pav.) Blogai prisieina darbininkui. Sunku dvaruose ir sodžiuose. Ar turi žemės kasnelį, ar įnamauja, ar už kumetį dvare esti, kitos kalbos neišgirsi kaip tik: siemet duona brangi kaip reikš pragyventi, gal reiks paskutinė karvė pardnoti ir duona pirkti. O duona brangi: rugių puras 4 rubliai. Bet ar ilgai valgysi? Uždarbiai menki, ar nėra visai: 10-15 kap. ant dienos. Dažnai reikia buti be darbo. Ponai mažina užmokesnį kur tik gali. Vienamė dvare garinė mašina pabaigė kult lapkričio m. Savo žmonių neužteko, reikė kitų samdyti. Sulygo po 15 k. moterims, po 20 kap. vyrams. Atsiradus daugiau darbininkų užvaizda sumanė numušti algą ant 5 kap. Darbininkai negalėjo sutikti, metė darbą, streikavo visą dieną, bet nesant vienybės, grįžo prie darbo.

„Žarija“

Sausio devinta.

PARAŠĖ
Maksim Gorky.— VERTĖ —
F. M.

(Tąsa).

Ji ir apsvaiginanti jo skaitumą, maitino savo dvasią visokiais lukščiais. Dvi paplupos, kraujas, lavonai, vaifojimai ir visi sustoję prieš bedugnę, tamsią tuštumą, apieisti, be pajėgų, su pažeistomis širdimis, su jausmu bailsaus nuostolio, su neaiškum dasiprotėjimu, kad reikia knomi nors užpildyti atsivėrusi dvasios tuštumą, prašalint iš krutinės tą marinanti šaltį.

Ir, matomai, visiems buvo sunku persiskirti su „jojo“ paveiklu, kuris dar niekad nebuvo teip artymas, reikalingas, aiškus.

Zmonės stovėjo ant vietos, lyg kasžin kuom suvaržyti, ko negalėjo sutraukti; vieni tyloms ir rūpestingai nešė sužeistuosius, rinko numirėlius, kiti lyg sapnodami ir lyg ištole žiūrėjo į jų darbą apsvaigę, mustebę, niko neveikdami. Dangelis siuntė karčiams pasibaurėjimo žodžius, keikė, skundėsi, mo savo rankomis, ėmėsi kepurės, kas žin prieš ką lenkėsi, grašino kasžin kieno baisia rustybe.

Kareiviai nejudėjo, nuleidę saudyklės prie kojų, jų veidai buvo lyg numirę, oda išsitempusi, veidai išsiputę. Rodėsi kad visų kareivių akys buvo baltos, lupos snstingę...

Minioje kasžin kas šaukė istoriskai garsiai. — Klaida! Klaida pasidarė, broliai!... Ne už tuos paskaitė... Netikėtai!... Eikit, broliai, reikia išaiškinti!... O, Viešpatie!... kas darosi? — Gaponas išdavikas! — šaukė vaikas užsilpdamas ant stulpo.

— O ką, drangai, — matote, kaip jus patinka!... — Palank... išėjo klaida... to negali but, supraskit! Argi tu ne žmogus?..

— Tai jūs neesate žmonės, jūs — avys, kaimenė, ir matot kaip jus... — Pralisk... pasitrauk... — Duok kelią sužeistam!...

Du darbininku ir moteriškė vedė angštą, liesą žmogų: jis visas buvo snieguotas, iš rankovės bėgo kraujas. Veidas pamėlynavęs, subliuškęs, tamsios lupos silpnai judėdamos šnabždėjo: — Aš sakian... neleis... jie ji slepia... kas jiems žmonės... — Vyrai... Raiteliai! — Bėkim!...

Kareivių siena pasijudino, prasivėrė, kaip dvi pusės medinių vartų, šokinėdami ir pūkdami tarp jų žirgai, praskambėjo oficeriaus balsas, viršum raitelių galvų švystelėjo kardai, mostelėjo visi į vieną pusę. Minia stovėjo ir siubavo, laukdama, netikėdama. Pasidarė tykia.

— Marš! — susuko nežmoniškas balsas.

Lyg kad žemė prasivėrė, dangus su žeme susimaišė, visi puolėsi bėgti, trempdami viens kita, stumdami sužeistus, šokdami per lavonus. Raiteliai vijosi, kareiviai staugė, arkliai šoko per sužeistus, parpuolusius, numirusius, žibėjo kardai, skambėjo balsai išgąščio ir skausmo, kartais girdėtis buvo švilpimas plieno, atsimušusio į kančią. Riksmas žudomųjų susiliejo į vieną kurtų aplamą vaifojimą.

— A-a-a!..

Kareiviai mosavo kardais, ir leido juos ant žmonių galvų; uždavus smūgi, kunai linko į šalį. Veidai jų buvo raudoni, beakiai, lyg sutinę. Zvengė arkliai, baisia grieddami dantimis, mosuodami galvomis...

Suvarė žmones į gatves... Ir tuoj kaip tik atbalsys arklių bėgimo išnyko toluoj, žmonės sustojė ir pažūrėjo viens į kitą išverstoms akimis. Ant dangelio veidų pasirodė lyg prasikaltėlių šyptelėjimas, o vienas nusijuokė ir suriko: — Nagi ir bėgau aš!... — Nebėgsi tu čia!... — atsakė jam.

Ir štaiga iš visų pusių pasipylė šauksmai nuostebos, išgąščio, neapykantos... — Kągi tas reiškia, vyručini, a! — Žmogžudystė, broliai! — Už ką? — Štai tau valdžiai! — Kapoja, arkliais mindžioja... Trypė ant vietos, dalinosi viens kitu savo pasibaurėjimu ir visi buvo jo pilni. Nesuprato, kas reikia daryt, nieks nėjo šalin, kiekvienas spaudėsi prie kito, matomai stengėsi rasti kokią nors išėgą iš tos margos jausmų painiavos, žiūrėjo su baimingu žin-geidumu viens į kitą ir visgi labiaus nusistebėję negu nusigandę kasžin ko laukė, klausėsi, dairėsi. Visi buvo prislėgti ir pripildyti nuostebos, ji užgulė iš viršaus visokius jausmus, nedavė jiems susilioti į tam tinkamą upę, kuris labiau pritiktų tai netikėtai, baisia, beprotiškai valandai, pilnai nekaltu žmonių kraujo...

— Eikit ligonių žiūrėti! Rinkite sužeistus! (Toliaus bus).

Neramumas.

Kambarys vidutinio didumo: vienam pasieny lova, kampe komoda su veidrodžiu, ant sienos kabo keletas paveikslų, vidurasy stovi stalielis ir keturios kedės. Prie stalielio sėdė vaikas, pasitiesęs laikraštį, ant kurio pasilenkęs ir su delna parėmęs galvą, tartum norėdamas užvaduoti spranda, dumoja.

Visa išveizda atrodo labai užsimislįsų Bet, apie ką?..

Atsimena jam kudiystės dienos, kaip su sau lygiais draugais, akmenėliais mėtydamo smiltis pilstydamo, po negilų vandenį pasiraitytoje braidydamo; labai jam malonu paminti, kada sulaukus pavasario su draugais eidavo paukščių lizdų jieskotų; kiek laimės! kiek džiaugsmo! kada vienas atradęs lizdą sušaukia savo draugus, visi, tarytum vienas, su atsargumu prisžiūri prie gabaus susukimo lizdo: ir prie mažiųjų žalmargių kiaušinėlių; tarytum visi žinodami, kad menkas dasilytėjimas gali lizdą išmesti iš tarp medžių šakelių, ar plonuti kiaušinėlių perspausti, ir viens kita persergsti, kad nevaikščiūtų tankiai prie to lizdo, kad kiaušinėlių neužšaldytų ir visi viens kito klausydavo, nes kožnas su nekantrybe laukdavo, kada teks pamatyti tik-ką išsiritusius plikus ir aklaus paukščiukus.

Permislijo, ką tik gali paminti, nuo kudiystės lig tol, kol išvažiavo iš tėvynės, ir staiga atsistojęs pradėjo vaikščioti retais, bet smarkiais žingsniais po kambarį visas drebėdamas tartum šalčio perimtas, su įviriamu trenkia degantį cigaretę ant žemės ir su užsidegimo pilnu balsu sušunka:

„Dėl ko aš gyvuoju?! Ar dėl to, kad svetimaj šaly bučia paniekintas ir visur skriaudžiamas. Dėl ko aš buvau priverstas apieisti savo gintinį namelį, mylimus kaimynus, vasaros laike žaliuojančias pievas ir laukus visokiomis spalvomis, dėl ko aš atsiskyrčiau nuo Lietuvos jaunimo, tarp kurio teip linksma budavo? Ar man daugiau patinka but vienam, kaip kokiam pustelninkui? Gal aš esu užsidejęs sau metavot už kokias ten nuodėmes, kad aš čia atvažiavau į svetimą šalį smirstų dienų dienas po tas surukusias dirbtuves, kitiems turtuokranti, o pats šaltį ir badą kęsti? Ak ne! Aš priverstas buvau, nes nebelineksma buvo žiūrėti mylimiausius daiktus ir ten nebemielas buvo gyvenimas, ir ten baigia čulpti paskutinį kraują lašą šiaurės meškinas, caras su gajomis visokių činovinkų!...“

Ir štaiga, parpuolęs ant tos pačios kedės, užsikniaubęs ant stalo, pradėjo iš naujo permislyti visą surėdimą ir užgimė jam galvoje nauji klausimai: Kada pasigeris darbininkų buvis? Kada išsipildys Dievo prisakymai, — nes jam atsiminė kad dar šventraštyje yra parašyta, jog Dievas žmogų sutvėrė ir liepė viešpatauti ant žemės; o dabar — vieni viešpatauja, kiti vargsta neturėdami kur galvos priglaust?..

Ir antrą kartą pakilęs nuo kedės, tik su rimtesne mina moja su rankomis į save, tartum norėdamas visus vargstančius suspausti į kruvą ir padaryti didelę-didelę galybę, dėl sugriovimo šito netikusio surėdimo...

Ir kada žmogus pradeda mislyt apie vargstančių žmonių vienybę, apie jų apsišvietimą — apie reikalą darbotis labui savo tamsesnių brolių. — jis pasijunta esąs nebevienas: milijonai jo brolių šalip jo atsiranda, jų nematoma dvasė susilieja į vieną, visi vieno trokšta: apšvietimo, laisvės, gerovės — tada... tada — šalin neramumas! Didelis ir milžiniškas darba-patraukia žmogų pas save, jis nurodo kelius, jis priduoja dramos, jis skatina veikt, veikt ir veikt.

Numirėliai tik ilsisi. Gyvi turi darbuotis, krutėti.

Gyvenimas trumpas. Neleisk jo veltui. Nebuk medžiu be vaisiaus!..

Jonas P.....s.

Meiles vieta.

Kur skurdas, vargas spaudžia,

Kur atdusiai tik gaudžia:

Meilės ugnis ten liepsnoja,

Skečia sparnus ir plasnėja.

Kur stogas kiauras, siaudinis,

Kur rubas prasts, lininis...

Viens kito ašarų negaidžia —

Ten meilė savo žiedus skeidžia.

Kur prakaito rasa rasoja,

Kur atjautims širdy keroja, —

Kur ašaros per veidus rieda:

Ten meilė savo giesmę gieda.

Menkintis.

Vietines žinios.

** Sausio 13 d. pribuvo New Yorkan iš Rusijos prof. Miliukov, garsus konstitucijinių demokratų (kadetų) vadas. Jis atvažiavo Amerikon tik ant penkių dienų, po kurių grįš atgal, kad paspėtų dums pose-džius (jis yra 3-čiosios dums atstovu), kurie po kalėdų šventlaikio atsidarys. Vakare, sausio 13, laikė Civic Forume prakalbą. Joje prof. Miliukov pranešė, kas dedasi Rusijoje. Anot jo, dabar ten kova eina tarp biurokratų ir demokratų. Demokratai nori, kad nors duma pasiliktų amžinai nepanaikinta. Visgi bus šiokiastokia žmonių atstovybė. Ir jie tikisi, kad duma jau įsigyventis Rusijoje ir eis laipsniški valstybės sutvarkimai bei liaudies buvio pagerinimai. Apie socialistus prof. M. atsiliepė, kaip apie narsius kovotojus, tik ne retai pralaimėjančius dėl stokos nuoseklumo ir sumatimo savo spēkų. Nepeikia jų ir sako, kad caro valdžios prievartos iššaukia ir tarp liaudies kerštą, kas labai yra naturališku.

** Peržvalgoje paminėtasis vaikas, latvis Paurenas, kurį New Yorke suėmė, tebelaikomas dar kalėjime. Išsiaiškina toliaus, kad jis ne plėšikas, bet narsus revoliucionierius. Rusų konsulis butinai reikalauja jį išduot caro valdžiai, o Amerikos ir rusų išėivių revoliucionieriai prirodo, kad Paurenas tik politiškas prasikaltėlis, kurio Amerika neturi tiesos atiduot rusų valdžiai. Ten sako laukia jo torturos ir kankinimai, kuriais caro policija tikisi išgaut išdavimus kitų revoliucionierių.

** Sausio 17 d. New Yorke „Grand Central Palace“ sve-tainėje buvo milžiniškas darbininkų susirinkimas, kur laikė prakalbą buvusis Vakarinės Anglekasių Federacijos sekretorius, William Haywood, kurį Idaho kapitalistai pernai buvo užsimanę nužudyti. Sve-tainėje buvo apie 5000 žmonių, teip sakant sausaj prisikimšę. Kalbėtojas laikėsi tamos: Amerikoje einasi visų pramonų ir išdirbėčių susikuopimas ir rustų rankas, trustai paskiaus pereis į vieną didelį trustą — į tautos rankas, tai yra įvyks socializmas. Tas bus gal visai nepoilgam. Darbininkai prieš trustus nekovoja, nes tai naturališka istorijos evoliucija. Kovoja tikantai už savo dabartinį sąlygų pagerinimą, organizuojasi ir šviečiasi, kad įvykus socializmui mokėtu patįs žmonės, pati tauta savim valdytis ir vesti pramonės bei šalies politiką. Republikonai ir demokratai nė evoliucijos nė plačiosios liaudies uždavinių nesupranta, ir dėlto jie kovoja su trustais ir su darbininkų organizacijomis. — Klausytojai su Haywoodo išvedžiojimais pilnai sutiko ir su entuziazmu išsiauškė: „Tegyvuojia socializmo respublika! Haywoodas — mūsų busiantis prezdentas!“

** Sausio 19 d., nedėlios vakare, Brooklyne (p. Draugelio salėje) buvo prelekcijos. Skaitė p. Perkunas ant tamos: „Pažink pats save“. Jam davė

medegą pirmiaus laikytos 6-šios prelekcijos per p. Antonov, kurs jose gvildendamas moterų klausimą laikėsi pamato, kad moterims (teipgi ir abelnai darbininkams) pirmiaus reikalinga politika, o paskiaus apšvietimas. P. aiškino, kad apšvietimas yra žmonijoje vyriausiu progresu pamatu. Teipgi prelegantas užginėjo p. Antonovo nuomones, kuriose buvo aiškinama, jog aplinkybės gimdo ideją. — Ant sausio 27 d. p. Perkunas apskelbė laikysės prelekciją ant tamos: „Kas tai yra visuotinas streikas?“

** Tą pačią dieną ir toje pat vietoje buvo Brooklyno lietuvių moterų pirmėivių susirinkimas, kuriame užmezgta mintis suorganizuot Amerikos lietuvių moterų sąjungą.

PERŽVALGA.

Kaune pradėjo eiti naujas lietuvių kalba laikraštis, dvi savaitinis „Teisybė“, leidžiamas ir redomas K. Petrusėvičiaus. (Adrisas: Kaunas, Liesnaja ul. dom Gorainovoi, kv. N 6, redakcija „Teisybė“). Kaina, metams Rusijoje 2 rb., užsieny—3 rb.). — Pirmame numery eina šokie straipsniai: „Nuo redakcijos“, „Apie dumą“, „Kas kaltas lietuvių ištautinimui“ ir „Apie marijavitus“. Šiame paskutiniam papiešta trumpą marijavitų atsiradimo istoriją ir parodo priežastis dėl kurių ta sekta Lietuvoje atsirado. Rašo: „Marijavitai, pabaigoje birželio, 1905, pradėjo rinkti ir rašyti darodimus bedieviško ir paleistuvingo kunigo gyvenimo. Iš surinktų darodimų pasirodė, kad visi rymo-katalikų kunigai, išskyrus labai mažą dalelę, yra atsidavę paleistuvystės nusidėjimams. Pasirodė, kad kunigų paleistuvystė nepaeina iš žmogiškos silpnybės, nepriguli prie atskirų atsitikimų, po kurių nusidėjėliai pasikelia ir daro metavonę. Kunigai nė tik nuolat gyvena su paleistuvėmis mergomis ir moterimis, bet savo sugedime daėjo iki cinizmui. Didesnių miestų viešbučiai, viešos maudyklės, klebonijos ir vikarijantai — tai lizdai begėdiško kunigijos gyvenimo. Daug parapijų pasirodė išvien paleistuvavimo namais „dvasiškų tėvelių“. Tu parapijų prabaščiai kasdien kviečia parapijonkas į kleboniją, geria su jomis, šoka ir paskui paleistuvauja. Neku-riose vietose kunigai darto mažas mergaites, begėdiškos jų orgijos pereina visus rubežius; kunigai, keli į kruvą suėję, įtaiso šlykščiausias gūžines — vadinamas „rojais“. Ypač tame dalykė garsios Lietuvos kletys. Kas aršiausia — daugybė kunigų, pakutos sakramentą išnaudoja ant pritraukimo prie paleistuvystės; pusę moterų, su kuriomis gyvena, prikalbino per išpažintį prie nusidėjimų! Negana to, pasirodė, kad kunigai-paleistuviai duoda moterims vaistus ir negimusius kudičius žudo, idant paslėpti savo paleistuvavimą.“

Marijavitai nori išvalyti religiją nuo paleistuvių, bet susiduria su valdžiai: už viršui mi-

nėtą ir pscituotą straipsnį Kauno gubernatorius pasiskubė leidėjį šimtu rublių nuhaust.

— Lietuvių Mokslo Draugija kreipėsi į Amerikos Lietuvių Susivienijimo centro komitetą, kad „Paryžiaus Parodos“ liekanas pavestų į minėtos draugijos rengiamą tautišką knygyną-muzėjų Vilniuje. Šitos liekanos mat dabar yra po ALS. globa. Vardu komiteto, ALS pirmininkas, V. S. Jokubynas pranešė Lietuvos visuomenei „L. U.“ 51 N, kad be 23 seimo nutarimo nieko negali prizadėt. — Seimas jau nē už jurių—bus gale gegužio š. m. Reikėtų amerikiečiams vientaučiams prisirengt iš anksto prie to klausimo, idant galėtų vienbalsiai Paryžiaus Parodos liekanas į tautišką muzėjų perleist. Liekanose yra daug brangintinų daiktų: knygų, rankraščių, fotografijų, irankių ir tt. Amerikoje mes čia neturim apsaugos vietos jų užlaikymui, nors dangelis ir labai norėtų tą čionai pargabent.

— Lietuvoje bene trečias metas gyvuoja progresyviška draugija „Sviesa“. Jos tikslai atsako vardui: taiso, kur pajėgdama, knygynus ir viešąsias skaityklas, bando šelpti mokslan einančiąją jaunuo-mėnė ir net studentus nukentėjusius už politiką, taiso vakarus, platina pirmėiviškas knygas ir laikraščius, kuria mokykleles, rengia prelekcijas ir tt. Gruodžio 22 d. Marijampolėje atsi-buvo visuotinai „Sviesos“ skyrių atstovų susižiavimas. Pasirodė, kad „S.“ turi jau 14 skyrių, teipgi filijas. Neminint parengtų vakarų ir prelekcijų „Sviesos“ knygynėliai lošia visuomenėje jau nemenką rolę. Antai, pavyzdžiui, iš Pilviškių bibliotekos naudojasi apie 2000 žmonių kas mėnuo. — Draugija yra bepartvyviška, bet kožname atvejų — progresyviška. Užtai kunigų draugija „Žiburys“ nepadedą ginklų bekovodama prieš „Sviesą“.

— Viln. Ž-se“ p. D. Sidlauskis, platokam straipsny: „Pramonės ir prekybos klausimai Lietuvoje“, peržvelgia, kokiame padėjime dabar Lietuvoje randasi pramonė ir prekyba (vaizba), randa tą padėjimą iškrikusiu ir pataria padaryt Vilniuje tam tikrą lietuvių susižiavimą. Jan susirinktų pabrūkiantai, pirkliai, stambūs žemvaldžiai ir visi kuriems rupi Lietuvos pramonė, ar ketina jaja užsiimt. Ten pasiliktų organizuota Lietuvos pramonė ir prekybai spēka, kuri stengtųsi ilgainiu pravesti ar paskubinti gyvenimano šiuos klausimus: 1) lavinti Lietuvos prekybą ir pramonę; 2) sutverti pirkliskai pramoniškas bendroves sunaudojimui vuogų ir vaisių; 3) bendrovės supirkinėjimui kitų visų Lietuvos produktų ir išvežimui jų užsienin; 4) pramoniskai pirkliskos bendrovės, didžiosios prekybos bakalėjos, delikatesų, valgomų dalykų ir tt.; 5) lietuviško prekybos ir pramonės banko; 6) supirkimui ir dalinimui žemės (porceliacijos) banko ir 7) organizacija kredito draugijų

(liaudies bankų). — Teip organizuota pramonė ir prekybos spēka, turėtu but kaip šaka susitvėrusios 1905 m. visai Rusijai draugijos: „Draugija palaikymui lavinimosi pramonės ir prekybos“, kurios šaka arba skyrius yra atidengtas ir Lenkijai, Varšavoje. Butų tai bandymas sucentruot krašto turtus ir apyvartą į pavienių ypatų buržuazijos rankas, kas pastatytų Lietuvą į eilę naujųjų civilizuočių kraštų. Paskui, kada buržuazija išplėtoja kapitalizmą, tai jis lengviau pereina į valstybės priešiūrą. Teip mano visi pažangieji ekonomistai ir socialdemokratų, nes istorija parodo, kad ir kiti kraštai per tokius kapitalizmo etapus perejo ir eina dar. Ar Lietuvoje jau yra užtekinai piniguočių, kurie galėtu savo krašte įkurti bankus, pabirkus ir mainų biržą Vilniuje, sunku pasakyti. Bet pats sumanymas labai aktyvus ir svarbus. P-ni Sidlauckui reikia pripažinti kredita, kad jis pirmasis įvedė misli pagimdyt Lietuvoje organizuotą kapitalizmą.

— Akyvą laikraščių perzvalga randame vilniškės „Vilties“ 34 N. Ji surado gimtinę naujai Kaune pradėjusio eiti dvisavatinio laikraščio „Teisybė“, kuri esanti ne daugiau ne mažiau, kaip pravoslavų misijonierių organas. Jame „Viltis“ nujaucia aštrų priešą katalikų kunigams, o šalininką pravoslavijai ir marijavai tams. Ir kaip tokiam netik tai neprijaučia, bet lemia ne ilgą gyvenimą. Mat „Teisybė“ Lietuvos kunigus vadinanti nedoreliais, veidmainiais, apgavikais ir plėšikais, priegtam „griaujanti“ juokingas ir tau tai bledingas Rymo popiežių svajones. — Aišku, kad „Teisybė“ yra netik naujų atskalų skelbeja, kiek iš pačios kunigijos kilantis protestas prieš susenėjusias katalikų tikėjimo formas, kurios kitur jau pamainyotos, reformuotos, o Lietuvoje dar tebetveria. Gal nevisuomet tokie protestai išsireikš nuoseklioje formoje, bet jeigu „Teisybė“, kaip laikraštis ir numirtų — kaip „Viltis“ lemia, vienok teisybės jieskojimas nenumirs. Jau buvo ir tebėra balsai pačių kunigų, kad reikia pasninkus palengvinti, kad labiau užsimint žmonių švietimu, o ne vien tik skelbimu Rymui ir caro valdžiai nuolankumo. Ir religija turi demokratiją įvedinti, kaip ir politika. Turi prie žmonių reikalų taikintis. Tiesa, kad ne pravoslavija, ne marijavitai neužiims žmonių reikalais. Bet jau tas vienas apsiereiskimas maišto katalikų kunigijoje parodo, kad yra ir kunigų, kurie norėtu kito kio tikėjimo, nevarzančio žmonių laisvės, atsakančio jų reikalams. Gal nebutų tokių maištų, jeigu Lietuvos kunigai būtų eję su žmonėmis revoliucijos metu, jeigu nebutų pavertę sakyklių į valdžios ofisus, nebutų keikę aktyvaizdoje altoriaus žmones laisvės jieskančius. Tuomi jie pagimdė sau priešus ir tarpe pažangesnių kunigų. Atskalas pagimdė pati kunigija ir tegul tuomi dabar džiaugiasi. Progresyviškiems žmonėms atskalos ne-

daro ne šilta, ne šalta. Gal bent tiek jie tokioms atskaloms simpatizuoja, kad iškilus kovai tarp kunigų, susilpnės tarp jų ta atzagareivinė kova prieš laisvę.

— Krizio atbalsai iš visų Amerikos kraštų pasirodo dar labai tamsioje spalvoj. Nežiurint į atsidarantius bankus ir nupuoliną kainos ant iš kitur įgabnamo aukso,—teipgi neveizint ant vienur—kitur prasidedančių darbų pabirkuose, bedarbė traukiasi tolyn. Geležinkeliai nutuštėjo. Vienoje tik Pensylvanijoje geležinkeliai sako sustunę į savo šapas apie 75.000 tuščių vagonų. Nėra ko vezt. Didžiuosiuose miestuose po daugelį tukstančių žmonių nebeturi darbo, ko valgyt ir kur pasidėt. Neuzsimokant rendų, namų savininkai krausto bedarbius laukan. New Yorke dienomis bedarbių minios prisikimė į knygynus, bažnyčias ir kitas vietas, kur leidžia silsėtis ir susilt. Bet naktį ir iš ten išvaro. Todėl minios per čielas naktis vaikščioja po gatves. Kaip ilgai trauksis tokia situacija, nežinia. Geriausiam atvejuj, sakoma, darbo salygos pagerės ne anksčiau, kaip apie liepos ar rugpiučio mėnesį. Išėivystė vis dar tebesitėsia. Jau dar 7 is sykius daugiau iš Amerikos išvažiuoja, negu atvažiuoja.

— New Yorke, sausio 8 d. Rusijos šnipai su savo amerikiečiais bendradarbiais, padavė į policijos rankas dailų jau nikaitį, kurio caro valdžia karštai pajieskojo. Suimtasias yra latvis, iš Rygos. Dabartinė pavardė yra Martinson; bet šnipai turi jo fotografiją iš Rusijos ir sako, kad vaikas vadinęsis Latvijoje dar šioms pavardėms: Paurenas, Konlia ir Matisonas. Caro valdžia jį gaudanti neva už plėšimus ir žmogžudystes, papildytas Rygos apielinkėse dar 1906 m. Bet kadangi valdžia pačioje Rusijoje, iš juodašimčių rusies plėšikus beveik atvirai užlaiko, tai reikia manyt, kad suimtasias Martinson yra netiek kriminalistas, kiek politiškai prasikaltes, ar bent revoliucionierius į kovos kuopas priklauses; ir labai gali but kad jam sunkias kaltybes užmeta tik delta, idant lengviau būtų iš Amerikos išgaut (iš čia mat tik kriminalistus išduoda; politiškių—ne). Kad suimtasias caro valdžiai yra labai pagaidaujamas, tai aišku—pats New Yorke Rusijos konsulis, Lodyginsky, iš kailio neriasi, kad tik vaikiną išgaut. Pats suimtasias nemoka angliskai, tik per tulką teisinasi, niekam blogo Latvijoje nepadaręs. — Akyvas tai ir rustus atsitikimas, ir dar nežinia, kaip jis užsibaigs. Išdavus jį iš Amerikos, bus aiškiai matoma, kad ir veiklesniam revoliucionieriams, kuriems šnipai gali išmislyt aibes kriminališkių prasižengimų, gresia čionai išdavimo pavojus.

— Amerikos Lietuvių Susivienijimo organas jau zadama nuo Naujų Metų išleisti. Jis išeis Bostone, kaip naujas mūsų bendras, savaitinis „Tėvynė“. Eina ginčai tarpe šios organizacijos sąnarių, kas jų

skaitys: ar kiekvienas ALS. sąnarys, imant ir vaikus, ar tik kas norės. Seimo tas reiskiai nepažymėta. Klausimą turi išrišt Centro Komitetas, kurs ir riša mazdaug teip,—koznas vyras ir moteris yra šeimyna, tai skaitys vieną egzempliorių; vaikai yra nuo šeimynų atskirti—jie vėl turi skaityt ir mokėt atskirai. Sąnariai, kai—kurie tam protestuoja.

Teip va, O. Baronaicūte „Darb. Vilt.“ 52-ame num. kviečia kuopas tą klausimą apsvarstyt ir teip nutart, kad „nerekėtų mokėt už pusę tuzino egz. „Tėvynės“ kiekvienai šeimynai ir tuomi užvert duris kitiems progresyviškiems laikraščiams“. Klausimas gana kėblus, bet visgi butų rodos demokratiškiau, jei paliktų organą ant valios kam norint skaityt, ar neskaityt.

— „Saulė“ apgarsino, kad Bostone, Mass., pradėjes eiti naujas mėnesinis laikraštis — „Ragana“, kurio pakraipa busenti mazdaug šitokia — talpišes „puikiausias istorijas, pasakas, dainas, planetas“.

Nauji raštai.

„Pasninkai Lietuvoje“. Parenge K. Stikls. Tilže. 1908. Išleido P. Mikolainis. Pustl. 16. Kaina 5 c. — Prisiuntė išleidėjas.

„Lėys“. Pašaiapos, pajuokos ir pakalbos laiškėlis. N 2. Vilnius, Antokolska, B. Gosp. N 1-3. K. Stiklius. Pustl. 4. Kaina 3 c. — Prisiuntė leidėjas.

Zemaitė. „Kent kaltas, kent nekaltas“. Vaizdelis. Priedas „Lietuvos Ukininko“ 1907 m. metiniams skaitytojams. „L. U-ko“ išleidimas N 9. Vilnius, 1907. Pustl. 39. Kaina 12 c. — Prisiuntė „L. U.“ redakcija.

„Knygelė apie paženginę kunigo J. Ambraziejaus bitininkystę ir jojo iš bičių išdirbinių išradimus“. Vilnius 1908 Pustl. 19. — Prisiuntė „Švietos“ redakcija.

Mūsų žingunė.

K. Vidikas.—„Giesmė, sparnuota mano“ (eilės). Menkutis.—„Talkonstosim“, „Siuveja“, „Laisvės drasia“, „Meilės vieta“, „Sonetas“ (eilės), „Laisvės karžygių vėlės“ (eilės prozoje). M. J. Domijonaitis.—„Iš kur tokia drąsa?“ ir „Už ką protestuoti?“ V. Pukas.—„Delei Bagočiaus polemikos“. M. Paltanavičia.—„TMD. balsavimų rezultatas“.

Dr. F. Matulaitis persikėlė iš Brooklyn į So. Boston, Mass., ir atidarė ofisą 28 W. Broadway.

FEL. BUJAUCKIS, vaitas Dobrov. gmino, Suv. gub., prisiuntė pašto markėmis 2 rub. 50 kap. Maskolijos revoliucijos reikalams.

In skaitytojus.

„Vienybės Lietuvniku“ skaitytojai kurių prenumeratos laikas išsibaigė, teiksites atnaujint prisūciant nzmokestį už 1908 m. bei atlyjint skolą.

Ir tie ką „V. L.“ buvo pasiusta ant pažiuo užprašiusių, podraug su tais kurių draugai buvo prisiuntę adresus, kad pasiustų laikrašti, tad jei-

gu norite aptureti ant toliausj „Vienybe Lietuvniku“, prisiuskite užmokesti pusei metų 1.00 dol., metarns 2.00 dol., nes kurie ne prisius tai šis numeris paskutinis. Pinigus siuskite Mony order, arba registruotu laisku ant šio adreso:

J. J. Paukstys & Co. 120—124 Grand st. Brooklyn, N. Y.

Pajieskojimai.

Pajieskau Matijesiaus Bajinaucko Udrijos parapijos, ir vaitistos Udr. pavieto Kalvarijos, Suvalku guber. jau 28 metu kaip Amerikoje, kas žino apie ji meldžiu duot žinę ant šio adreso:

Juozas Seilis, 1134 Wyoming ave. Pittston Pa. Pajieskau savo giminaicio Jurgio Karaškos, kaimo Kupriškių gmino Kaupiškių pavieto Vilkaviškių Suvalku gub. Pirmiaus gyveno Plymouth Pa. o dabar kas apie ji žino ar jis pats, meldžiu duot žinę apie jį ant šio adreso:

Jokubas Biteris Rhone, Pa. Pajieskau tarnaitės, kuri galėtu atlikti namų darbą. Vistiek, ar lietuve, ar kitokios kokios tautos. Tegul atsišoukia ant adreso: Rev. M. Wolcay, 26 Durkee st. Forty—Fort, Pa.

Susirinkimai.

New Yorko—Brooklyn 4-tos kuopos TMD. bus laikomas metinis susirinkimas Nedėlioj, 28 sausio, 1908, 4 valanda po pietų, svetainėje Liet. Taut. Namu, 101-103 Grand st. Užprašomi seni sąnariai užsimokėti metinę mokesčį, teip-pat bus daug svarbių reikalų TMD. apkalbėta ir bus išdalintos knygelės „Revolucija“, Uzkviečia

Sekr. A. Lesniauskas.

Pranešimas.

Yra tai pranešimas, kad knyga „Raistas“ netrukus jau aples spaudą, ir kad už numaziutą prekę, tai yra 1 dol. tada nebus galima gauti, bet reikės mkkėti 1 dol. 50 cen. Už ai kad paskutinis toks pranešimas. Tad kurie norite tą svarbų veikalą gauti pigiau; tik už 1 dol., tai pasiskubinkite prisiusti prenumeratą, kol dar laikas, nes tnojaus jau bus pervėlu. Pasinandokite iš paskutinės progos ir kad paskui nesakytumet jog nežinojote apie tai.

„Raistas“, yra labai pagaidaujama ir žingeidi knyga, kurą apsviestesni bei mylinti naudiagus skaitymus — gerų knygų ant šios puola, keip musės ant medaus. Kurie dar neužsirašet šios knygos, lai pasiskubina.

Siųzdami prenumeratą, adresuokite ant išleistojo vardo, teip: J. Naujokas, Madison Sq. Sta. box 157, New York, N. Y.

Viena paveizda unijos naudingumo.

Ką ji reiskia mainierias doleriai ir centais dabar.

Mūsų vienučiai dirbanti anglekasyklose yra laimiggi, nes tik jie vieni iš visų šios šalies darbininkų nėra pauoję, kad neužlgo gali netekti darbo, nes jie turi padarę kont aktus su operatoriais.

Laikas nuo laiko esti pasistengimai, regimai per operatorių storonę, padaryti klaidingą įspudį apie anglekasyklų darbininkus. Teip, nesenei buvo paleistas paskalas, bukietosios anglies angleksiai yra neužganėdinti ir buk jie nenori priguleti prie unijos. Negali buti nieko melagingesnio už tai, ką parodo ir faktas, jog per pastarą keletą savaitių labai pasididino unios sąnarių skaitlius.

Daugelis mūsų vienučių, paklausę patarimo mūsų laikraščio, surado jog geriausiai gali sau patijs gero padaryti pristodami prie unijos, užsimokedami į ją reguliariškai mokesčis ir darydami viską, kas tik galima kad padidinti uniją. Dabar jie skaitlingai rašosi prie unijos, ir mumis labai smogu tą matyti.

Kad prezidentas John Mitchell atsisakys nuo prezidentystės, ką jis padarys 1 dieną ateinančio balandžio, be abejonės operatoriai pasistengs sukelti tarp mainų darbininkų neužganėdinimą, ir mes persergstime mrinierius, kad jie nepaisytu jokių žaunų. Pasekmingų Mitchellio principų, be abejonės laikysis ir jo įpėdinis, ir jeigu bus reikalinga Mitchellio pašėlpa, jisai, be abejonės, pagelbės kiekvienai yra menka, bet jo širdis visados bus su mainieriais ir jis visados kiek galėdamas darbuosis, kad pagelbėti mainieriams išgauti geresnę mokesčį ir geresnes darbo išlygas.

Jis visados bus mainierių draugas ir patarėjas, nes juo yra didi ambicija matyti jų pasekmę, matyti juos einant prie neprigulmingumo, kad jie gautų geresnę mokesčį ir kad dirbtų geresnese darbo išlygose.

Apgarsinimas.

Kaip pirmesnes po 50 tukstančių laidos „VADOVAS I SVEIKATA“ it šilvus piragas, lietuviai knygas po pasaulę išnešiojo: tad vėliaus atsišaukusiems neisgalėjom pasiusti nes buvome neteke. Todėl dabar paskutinės laidos likosi išleista 100 tukstančių. „VADOVAS I SVEIKATA“ ir tiems kurie buvo atsišaukę tai visiems jau yra pasiusta. Jeigu kurie adrisus yra permainę, ar negavo dar, tai duokite žinią kad galėtumem prisiusti. Lygei visi kurie dar neturite tos daktariškos knygos, tai prisiuskite tik 10c. markėms (už prisiuntimo kaštus) ir aiškiai parašyta savo adrisą apturėsi dovanai „VADOVAS I SVEIKATA.“

Adresuokit. The Collins N. Y. Med. Ins. 140 W. 34-th st. NEW YORK, N. Y.

NAUJOS KNYGOS

Gauamos „Vienybės Lietuvniku“ Redakciėje. Adomas Micevičia. Jo gyvenimas, raštai ir darbai. 15c. Ar socialistas gal buti kataliku? Socialistams ir draugams darbininkams 10c. Augis darbininkų judėjimo Lietuvoje. Si knygelė aprašo darbininkų judėjimą ir visokius sukilimus. Naudinga perskaityti kiekvienam pustl. 58 15c. Eglė žalčių karalienė. Dramatas penkiuose apsiereiskimuose, parašyta iš mitologiško senovės lietuvių padavimo. 15c. Gyvenimas Genavaitės. Pamokianti ir labai sujudinanti apysaka iš senovės laikų, pustl. 50c. Herbertas spenceris. Trumpa perzvalga jo filozopijos. Paracė Krapotkin. Vertė Dė. Sliupas 15c. Ideja ant mėslyno. (Apsyaka mūsų diem). Sį knygutė parodo inteli-

gentą žadėjusį studentaujant daug dirbti del tautos, Pabaigęs mokslą visko atsizadejo. 10c. Istorija apie gražią Katriuką ir jos visokius atsitikimus. 10c. Išgriovimas Kouno pilies 1362 m. Dramatas keturiuose apsiereiskimuose, parašytas iš Lietu. deju 20c. Iš po budelio kalavijo (apysaka) ir Kajinas. Apsykos iš gpenimo kaimiečių su zydu. 30c. Įtekmė socialistų sanligų ant visų kulturos šakų. 15c. Istorija septynių mokytojų. 50c. Kabalas talpinantis savyje visokius užminimus ir ant jų reikalaujančius atsakymus. 10c. Kėkštų Simas. Graži apysaka iš Lietuvos žmonių gyvenimo. 10c. Knygelė del lietuvių kareivių Amerikoje. 10c. Kunigija ir svietiška valdžia. (Margi piešiniai), Sutaisë ir apgeasino P. Medekša. 15c. Kur mūsų išganymas? (Iš visur surinkta medega mūsų programų) P. Daujotas, Pustl. 119 25c. Laima ir planetos. Knygelė tinkanti jaunomenėi del smagaus laiko praleidimo, nes iš jos gali nubuti apie savo laimę ar nelaimę, ar myli ji mergelę, ar ją vaikas. 25c. Lietuviškos dainos iš visur surinktos. Yra tai rankius iš 409 visokių dainų. 2.00. Apdaryta ta pati 2.50. Lietuvos Istorija nuo seniausių gadyčių iki Liublino unijai. Parašyta Simano Daukanto. Du tomai pustl. 1014 3.00. Apdaryta ta pati audimo 4.00. Lietuvių Tauta Senovėje ir šandier. Parašė J. Sziupas M. D. II Tomai. Pustl. 1025 Aprašo apie lietuvių praeitį. Kiekvienam lietuviui naudinga apie tai žinoti. 3.00. Mythai pasakos ir legendos Zemaičių. Yra tai aktyviausios ir juokingiausios senoviškos pasakos apie visokius stebuklus ir prajovus apie darbus gerų ir piktų dvasių, apie Laumes, Laimes, Raganas, Vilkaiokus ir t. t. 58c. Mūsų dielės (kas vargina lietuvius). Parašė Zmogus 10c. Našlaitė. Apsyaka eilėms 10c. Paveikslai. Dvi puikios apysakos. Parašė Zemaitė 15c. Parsidovimas ir pelnas 10c. Pasikalbėjimas apie dangų ir žemę 25c. Palemonas ir Girzdnta. Apsyaka eilėse. Iš senovės gyvenimo pagai žmonių pasakų, senovės įtekejimų ir savo fantazijos. 20c. Poeta. Nuskintas žiedas. (Vaizdeliai iš gyvenimo) 10c. Vargdieniai. Apsyaka iš tikrų atsitikimų penktos ir šeštos dešimties 19-tojo šimtmečio. Parašė Aleksandras Fromas (Gužutis). Szioj knygelėje aprašo apie baudživos laikus Lietuvoje, kaip ponai kankino Villius Tell. Drama penkiuose aktuose. Yra tai geriausios veiklas garsaus vokiško poeto Schillerio. Dramatiškį formoje aprašyta čia kova už neprigulmystę šveicarių prieš Austrijos jungų darbai Sveicarijos patrijotų, tarp kurių svarbiausiu buvo Villius Tell. 30c. Žemių duikės Apsyaka M. Radzavyciūtės, iš mūsų gadyne Lietuvoje. pustl. 228 50c. Zmogus. J. Aukuratero apysaka. Smagi apysakaitė pasiskaityt. Pustl. 40. 15c. Zmones. Apie Lietuvos ubagų gyvenimą ir jų balių. Didei akva ir juokinga 50c. J. J. Paukstis & Co. 120 124 Grand st. Brooklyn, N. Y.

Nauji Tautiški Paveikslai

Naujai atspausdinti, labai gražūs. 1. Didis Lietuvos Kunigaikštis Vytautas. 2. Didis Lietuvos Kunigaikštis Keistutis. 3. Didis Lietuvos Kunigaikštis Algirdas. 4. Didis Lietuvos Kunigaikštis Gedeminas. Paveikslų miera 22x28 eolių. Prekė 35c. koznas. Paveikslas revoliucijos Lietuvoje, didumas 22x28. Prekė \$1.00. Lietuvos mapa, didumas 8x11. 5c. Pinigus prisiuskdamas adresuok: J. J. PAUKSTIS & CO. 224 E. Main st. PLYMOUTH, PA.

VISADA ZOPŪSTAS.
Giditojos gal gyvena toli nog namu, o kat turi namuse ta siena vokieška namini vaista

Dr. RICHTER'S
Anchor Pain Expeller

Visada gali vartot kada tik užpuls Rheumatismas, Neuralgia, isinarinus isiskus, sztivumo ir szalzio. Turi gera pasisekima per 36 metus Nebus Tikru be mus zenklu vertelgistas. Ankerio 25 ir 50c.

F. Ad. Richter & Co.,
215 Pearl St. New York

NAUJAS LAIKKASZTIS
Pirmyn
Literaturos, politikos ir ekonomijos visuomeniskas laikraštis pradės eit po naujų metų Minersvilleje. Redaguos ANTONOV. Kaina laikraščio: metams \$1.50, pusei metų 80 c. Su įvairiais reikalais kreiptis ir prėnnumeratą siųsti pagal šituo adresu:

J. Ramanauckas,
P. O. Box 538, Minersville, Pa

"VIENYBES LIETUVNIKU,"
AGENTAI.
Adden, Pa.
W. Sarpalius.
Baltimore, Md.

Jonas Želvis, 711 W. Lombard St.
J. Lius, 22 S. Green St.
Brooklyn, N. Y.

E. Fromas, 73 Grand St.
A. Dirziulaitis, 97 Grand St.
T. Jarmala, 217 Berry St.
A. Jankauckas, 52 Hudson Ave.
Cambridgeport, Mass.

S. Gritz, 541 Main St.
Chicago, Ill.
F. Eismanta, 8252 S. Halsted St.
P. M. Kaitis, 221 Wabansia Ave
Elsabeth, N. J.

Dom. Boczkus, 211 1-st St.
Montello, Mass.
B. P. Miškinis, Box 124.
New Britain, Conn.

M. J. Czeponis, 21 Pleasant St.
New York
A. Lesnaukas, 144 Houston St.
J. M. Danielius, 64 Canevoort st.
Naugatuck, Conn.

A. Levandauckas.
Scranton, Pa.
J. Petrikis, 1514 Ross Ave
So. Boston, Mass.
N. Gendrolis, 224 Athens St.
Springfield, Ill.

J. Klembauckas, 7 Mill Row.
Spring Valley, Ill.
P. Milcianas, Box 146
Waterbury, Conn.

J. Zementauckas, 39 W. Porter St.
Westville, Ill.
V. S. Kreivenas.

Nepaisinimas.
Kiti žmonės niekad nieko nepaiso. Jie nėra nieku užimti; jie net nepaiso apie save pačius. Niekas negali jų sužadinti iš jų snaudulio, net liga. Išliko nėra tikėtina daliku, kad randasi žmonės su vidurių ligomis, žindami, kad Trinerio Amerikoniskasis Elikasyras Karčiojo Vyno yra geriausi vaistu visuose tokiuose atsitikimuose. Jie atidėlioja kartas nuo karto, kol pasidaro pervėlu. Pradžinai pirmuosius simptomus, nenorą valgyti ir nustojimą stiprumo ir tu išvengsi daugelio kančių. Teisybė, kad šitie du simptomai tankiai pranyksta be jokio gydymosi, bet jie gali būti pranokėjais sunkios ligos. Kam mums laukti tokio pavojaus, turint po ranka vaistą, kuris visuomet yra ištikimas! Jis yra geras visokiems viduriams ir turėtų rasti žėduose namuose kaip pirmutinę pagalbą atsitikime ligos. Imk jį žėdu sukiu, kaip tik tavo grumliojimas nėra tuo, kuo turėtų būti, ar kuomet nesijauti gerai, kuomet liežuvis apklotas, akise raiba, lupos atbrizge, oda sausa. Jis tave pagelbės. Grunamas aptiekose. Juozapas Trineris, 616-622 So. Ashland ave, Chicago, Ill.

VIENYBĖ Telephone 1406 Greenpoint.
KUR FENIR GALYBĖ
— VIENTELE LIETUVISKA —
APTIEKA
VINCO DAUNARO,
132 BEDFORD AVE. BROOKLYN, N. Y.
Tarpe North 9-tos ir 10-tos ulyčios.

„Vienybes Lietuvniku“
Visoki reikalaujami spaudos dalykai yra atliekami PLYMOUTH po senoviai, kaip tai: plakatai, tikietai, konstitucijos ir kiti visoki reikalingi darbai.
Siuntimas Pinigų, pardavimas Laivakorėjų ir visokių knygų, paveikslų, popieros gromatų rašymui ir teip toliaus.
PO ŠIUOM ADRESU:
J. J. PAUKSZTIS & CO.
224 E. Main Street, PLYMOUTH, PA.

ZMIJECZNIK
RATTLESHAKE LINIMENT
TOLIAUSIA NUIESI SU DIEVU IR TEISYBE

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių GALVOS skaudėjimų, KAULŲ, PERŠALIMO, REUMATIZMO, STRENU SOPĖS, SAUSGELŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO IR DIEGLIŲ.
Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelbėti, neįsiskok rodos pas kokius nemokėjus žydėjus ar kryžikus savo priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo locną vientautį, reikalaujamas tikrų grynių ir gydanciu vaistu — pas ALBERTA G. GROBLEVSKI, Plymouth, Pa.
garsų dirbėją „Lenkiskų ir Lietuviškų gyduolu“, o persitikrinsi, kad neiškleisi veltui ir ant apgavysčių savo sunkiai uždirbto cento.
Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tikrai randasi ant svieto teip del senų žmonių, kaip del kudių, vyrų ir moterų.
„Lenkiskai—Lietuviski“ vaistai lau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tavę!
Ypatingai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį
Delto jeigu trokšti tikros gydotojus pagalbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laiskui, o niekuomet ne sigailėsi.
Adrisuok:
Albertas G. Groblewskis
Cor. Elm and Main Sts.
Plymouth, Pa.

GERIAUSIA UZEIGA PAS VINCA ŽARSKI.
Laikau puikioje vietoje Salūna, užlaikau skaniausius gerimus, Alų, Arielką, visoki Vyną ir kvopenius Cigarus.
Lietuviai nepamirškite atsilankyti pas savo tautietį po Numeriu
111 Wythe Ave.
Brooklyn, N. Y.

Daktaras Tiesu, Julian Czupka.
Advokatas ir Notary Public.
Ofisas: 3 N. Main st., Wilkes-Barre, Pa., kasdien.
First National Bank, Olyphant, Pa. Panežėliais ir Ketr. nuo 6 iki 7 vak.
Užsimu provomis Wilkes-Barre ir Scranton ir teipgi pas skvairas, pa liudyjimus (dovienastis) išrupinu Rosioj ir Lietuvoj.

„Lietuvos Ukininkas“
LAIKRASZTIS
Lietuvos Demokratų Partijos, skiriamas Lietuvos darbo žmonėms Išeina viena kartą per sanvaitę iš Vilniaus, Lietuvos.
Jame telpa teisingos žinios iš visos Lietuvos ir kitų kraštų svieto.
Lietuvoj metų prekė... \$1.80; Amerikoje.....\$2.50.
Kam yra miela prigimta šalis tėvyne Lietuva, tai užsirašykite minėtąjį laikraštį, iš kurio žinosite kas ten dedasi dabartiniame revoliucijos laike, ir geri pamokinimai ukės reikla luose.
Vienas no. del pamatymo 5 centai
M. J. DAMIJONAITIS,
3252 So. Halsted st., Chicago, Ill

Jon Wasczila,
Pasiuva puikiai drabuzius ant visokių madų, kaip vyrams teip ir moterims siutus.
Reikale meldžiame tautiečių atsilankyti ir persitikrinti iš mūsų darbo gerumo.
Jonas Wasczila
E. 14 st. and Walnut st.
BERWICK, PA.

Kancelerija provu.
Mes užvedam provas po visas dalis Amerikos ir Europos atprovojam didelius pinigus už suzeidimus. Daugelis žmonių tapo suzeisti pabrikuose kasyklose ir keliaujan geležinkeliu pasitaiko nelaimės per kompanijos kalte tokiu budu žmogus datyres žaisda praleidžia doramai nežinodamas kad gali atjieszkoti tukstančius doleriu. Mes tokiom provom užsimam jeigu patiktu nelaimė šaukis prie mus o mes atjieskosim prigulincią dalį. Nėgyvenanti New Yorko valstijoje turi prisusti \$20.00 iškalno.
Prietam išlarom visokes popieras daviernastis del atjieskojimo pinigų Lietuvoje. Išdirbam visokes popieras pirkimui namų ir visokių kontraktų. Jeigu važiuoji Lietovon ir nori prašportą mes parupinat ir in visas dalis svieto. Teipogi išimame amerikoniskas popieras. Reikalaujami kreipkites prie mus mes jums parupinsime. Gyvenanti toli nuo New Yorko kreipkites laisku indedami už 2c markute. Kriminaliskas provas apsimam tik paviete New Yorko pigian kaip kiti adokatai.
Perkam ir parduodam namus, lotus, pabrikus, salionus ir visokus biznevus daiktus.
Turėdami reikala a'silankykite mus ofise, gausite rodą dykai kokio norint. Olisas atidasar nuo 9 ryto 5 vakare. Adresuokir.
New York Law Company
50 Broadway
NEW YORK, N. Y.

Kataliogas
Sztuku arba Magijos No. 1. DYKAI.
Sztitam katalioge telpa geriausios Magijszkos Sztukos. Kas prisius savo adresu ir už 2c stempas tas gaus Sztuku Kataliogą Dykai. Adresas:
H. I. SMITH
34 Washington St. R. 21-22 CHICAGO, ILL.

Bukie linksmas!
Muzikantai abelaid linksmi, pertal plauksu turi storna ligus ir neslenka ir nera plauksanų, pertal kad nėra norvėli, užsiminimas yra geras ir neavgina jų. Bet jeigu tavo plaukai vis mieloje isveido nėra? Tai vartokite, Prof Brundzaa Won derful Hair Grower, kurs žėdas vartodamas užsigandina, ir apie puse milijono padėkavonų ta darodo. Jeigu norite galite atsilankiti per laiska bus išimtas Dykai viel apsimant nuo ko plaukai slenka ir plinka ir pleiskauja atsidrims, mes grynolom ne sincliams panevairi C. O. D. nebūkite paraste laiska ba nereikės nė centa moketi už v sokos rodas. (Valstai ne Dykai) galite gauti po adriu
996 Broadway netoli Myrtle Ave. Deas Adolph Levy Mgr. mūsų kranavie Instalgia nuo 1877 speldjalist Ropteros-bernios, ir akinu. (Apparatu visoki isdyrbajai del visų Hospitaliu. Per laiskus klankite rodos po slom adriu.
J. M. BRUNDAZA & CO.
BROOKLYN, NEW YORK

GRAMATIKA
angliškos kalbos.
su istarimu kiekvieno angliško žodžio lietuviškai, kaip tai: *beast* (byst) *zoeris*; *eight* (eit) *astuoni*; *eye* (ai) *akis* ir t. t.
174 psl., su prisiuntimu - \$1.25.
Naujas Budas
išsimokimimo gražiai lietuviškai rašyti, be pagalbos mokintojus, 24 psl., su prisiuntimu - 10 ct.
Pinigus reikia siųsti per „Money Order“ ant šio adreso:

Vaikų Draugas arba kaip išo mokt skaityt ir rašyt be mokintojo, 220 abrozėliai parodo žodžius druko ir gražaus rašto. Rašto žodžių yra 285. Pustl. 64. Su prisiuntimu 15c.
P. MIKOLAINIS,
P. O. Box 62 New York City.

HOTELIS
VIN. DAJNIO
12 W. Main st. Plymouth, Pa.
Užlaiko visokios arielkos, vyno, skanaus aluėio, porterio ir kvopeni cigarai. Sale del draugysčių ir seip susirinkimų.
Reikale kreipkites pas savo tautietį VINČA DAJNĮ.

Lietuviškas Dzegornikas
Sziuomi užsimu jau 20 metų.
Užlaiko visokias rusies lauk rodzius, elėt mine, pastatoma ir klepintis vyriaus moteris kas sukaimus ir sidarindu ruzėliu, viekius ziedus, s. l. kas, kas kietis ir branzalietis toj gi viciauonei ziedus, sed du literas, dieną, menses met su vartokite dykai. Teipogi ta tu stuce viane pamimėmus ir pamimėtes daisius Ganeite ir jliga prekė suatsakanė rasyte
Norinti užsorderint laikrodėj aukštin ar eld. brinj, ar paskaunota, tegul prisinucia savo tikru adresu ir 99 ct., o mes prisitium ant Expreso ir peržurėjas gal užsimoket pinigus ir pasiunt.

VINCAS URMANAVICZIA,
49 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
PUIKIAUSIAS SALIUNAS
JONO RAISO,
Skanus alus, gardi arielka, visoki vynas ir kvopeni cigarai.
Lietuviai, reikale užeikit pas svo tautietį, o visados busit užganėdiuti.
769 Liberty Ave.
Cor. Sheppard Ave.
BROOKLYN, N. Y.

Kataliogas
Sztuku arba Magijos No. 1. DYKAI.
Sztitam katalioge telpa geriausios Magijszkos Sztukos. Kas prisius savo adresu ir už 2c stempas tas gaus Sztuku Kataliogą Dykai. Adresas:
H. I. SMITH
34 Washington St. R. 21-22 CHICAGO, ILL.

Bukie linksmas!
Muzikantai abelaid linksmi, pertal plauksu turi storna ligus ir neslenka ir nera plauksanų, pertal kad nėra norvėli, užsiminimas yra geras ir neavgina jų. Bet jeigu tavo plaukai vis mieloje isveido nėra? Tai vartokite, Prof Brundzaa Wonderful Hair Grower, kurs žėdas vartodamas užsigandina, ir apie puse milijono padėkavonų ta darodo. Jeigu norite galite atsilankiti per laiska bus išimtas Dykai viel apsimant nuo ko plaukai slenka ir plinka ir pleiskauja atsidrims, mes grynolom ne sincliams panevairi C. O. D. nebūkite paraste laiska ba nereikės nė centa moketi už v sokos rodas. (Valstai ne Dykai) galite gauti po adriu
996 Broadway netoli Myrtle Ave. Deas Adolph Levy Mgr. mūsų kranavie Instalgia nuo 1877 speldjalist Ropteros-bernios, ir akinu. (Apparatu visoki isdyrbajai del visų Hospitaliu. Per laiskus klankite rodos po slom adriu.
J. M. BRUNDAZA & CO.
BROOKLYN, NEW YORK

GERIAUSIA UZEIGA DEL LIETUVIU
pas JONĄ KULBOKĄ,
Skanus Alus, gardi Arielka, visoki Vynai ir kvopeni Cigarai.
TURIU AGENTURĄ.
Parduodu lotus ir namus puikioje vietoje, ant gerų išlygų, galima pirkti už pilną prekę ir ant ismokėsčių, už pilną prekę perkant 15-tą procentą numazina. Szi puiki vieta randasi LINDEN, N. J. Nuvažiavimas dovauai.
Dasižinokit pas AGENTĄ
Jona Kulboka,
74 Grand Street, kamps Wythe Ave. Brooklyn, N. Y.
Vietoje, ką bankoje pinigus prazu-dot, tai verčiau nusipirk lotą arba namus o tada pinigai niekad nepraznu. Su guodone gero veljantais.
JONAS KULBOKA.

TEMYKITE BROLIAI!
Imkimės nors sykį už rankų ir šelpkim viens kitą.
Reikalaujami šipkorėjų važiuoti i senajį kraują, arba norėdami parsitraukti iš Tėvynės savo giminius, pažįstamus, teipgi siųsdami pinigus, neužmirškite atsilankyti į **I. IETUVISZKA BAKĄ,**
W. G. SAVA,
13 S Penn'a Ave. **WILKES-BARRE, PA.**
Gyvenu locnam savo name.

Naujas Telephonas No. 8208.
Jonas Ozedolikas
LIETUVISKAS GRABORIUS.
Karietos ant veseliu, lai dotuvių ir krikštyņu
Vežimai perkraustymui ir t. t.
509 Main st. KINGSTON, PA.

PASARGA DEL PAMEGDZIOTOJU.
Bėgyje paskutinių kelių metų atsirado daug pamegdziotojų mano Trajankos, taigi buvau priverstas išimti patentą ant Trajankos U. S. P. Office, Washington, D. C. Pranešu publikai, kad pirkdami visados reikalaujate KAZUNO TRAJANKOS, o pamegdziotojams, teipgi pranešu sustoti vartojus žodį Trajanka, nes kitaip bus pašaukti į U. S. sudą. Mano Trajanka sadėta keturkampios getlonuos baksuknos ir pasiduoda po 25c. ir 50c. baksukas. Lietuviški štorninkai laiko beveik visur. Per pačtą reikia prisijūt 5c. arba 10c. jeigu pas mus siunčiat.
Agentų reikalaujam visur.
L. M. KAZUNAS, Shenandoah, Pa.

Dabar laikas naudokites visil
Geriausia vieta deli pirkimo su gražiais balsais Armonyku, Skripka koncertiniu, Klarnatu, Triubu ir daugybe vioku muzikantulu instrumentu. Ceru Dzegorniku aukštinu, visoku žiedu, lenetugėliu, geru Britu, Albama del fotografiju, Revolvairiu, Strėliu, Elektrikiniu Lampulciu, Robinu Litaru, Adresom Počtu, Pluksnu aukštinu (poutain pen), Gramatiku, Žodynu, Istoriku ir Maldu knygu, visoku gražu Popieru del rašymo gromatų su visokias apskaiti, maie ir daimoms lazinas už 5c. 5 lazinas už \$1.00. Ojeji Craguojama mašinule gane gražiai ir greitai druzuoja. Itaros ir visa mašinukė padaryta iš geriausio plieno. Prekė tik \$6.50.
Užlaikau kitoku islarbu mašinukiu keliu gatuku ir daugybe nauzingu visoku dykutu. Kas nor apturēt kataloga tegul prisinucia už 5c. marke ir teicima adresa, o apturēs 84 puslapiu dideli šio meto NAUJA KATALOGA DYKAI! Kuriamie yra šimtais visoku dailuku, su virš du šimtai alikiu paveikslu ir iš kurio matysit jog mano tavoms pirmos klasos, prekes pigines kaip kitur. Štorninkam, Agentam ir Perloliam parduodu visokus tavorus labai pigiai, duodu dideli rabata adresuokit:
K. WILKEWICH 112 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

Max Kobre
Litewski i Polski BANK
40 Canal Str.,—142 Division Str., New York
Filija 81 Grand st. Brooklyn, N. Y.

Prieteliai! duodu jums žinią, kad mes parduodam Sifkortes ant visų greičiausių laivų už pigiausių prekę. Esu užtyrintu agentu ant lini-North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburg, Red Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Roterdamo. Siunčiame pini gus, kurius jusų prieteliai gauna į 15 dienų. Mūsų kantoroje galite sušnekėti lietuviškai ir lenkiškai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 52 metusu su kožu apsiėjome teisingai. Teipogi pardūdame tikietus ant visų geležinkelių Amerikoje ir Europoje.
Duodam žinoti kad mes priimam pinigus į depositą bankos ir mokam po 3 procentus ant metų. Procentą tik tą mokam nuo 50 doleriu ir viršans, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padėti ir išimti gali kožną dieną nuo 9 ryto iki 2 po pietų, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

W. SŁOMINSKA,
679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.
Mano Dirbtuve tapo Apdovanoza
DWIEMIS MEDALIAIS
ant Kosciuszkos Parodos už rupestingą, teisingą ir artistizką iszdirdimą.

KARUNŲ, SZARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.
Turiu už garbę apretiszi gudo dotiniems Kunigams ir guodoti. Draugystėms, kad asz dirbu visus augszceiaus pamnėtus drigtus Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei, nes per 30 metų užsimdama iszdirdimais jeigau geriause praktike ir del to galiu wiską padirbt pigiau ir geriau ne gu kiti fabrikai.
Su guodone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

Dr. O'MALLEY (Specialistas)

1880 Daugiau kaip 50 metų 1907 as pasekmingai gydžiau visokio budo

ISSIVERŽIMA.

TIKRAS ISSIVERŽIMAS NETIKRAS ISIVERŽIMAS VANDENS ISIVERŽIMA

be peilio, be skausmingų ir pa-rojingu operacijų. Aš išgydžiau pátenkanciai daugiau nei 12,000 ypatų, ir su manim nieks nelygi-nas gydyme šitos ypatingos ligų klisios. Išgydyti ligoniai tai ge-riaisi liudininkai

John Villinger, supredentas Su-quehanna (Stegmaier) Bravoro kompanijos, Nanticoke, Pa., sako: „Aš įgavau išsiveržimą nuo sun-kaus kėlimo ir sunkaus darbo. Pa-bandžiau kėlis gydytojus, kurie sakė jog mano liga esanti neišgydytina. Jokia hyduolė uesgelbejo pakol ne-nuėjau pas Daktarą O'Malley. Da-bar esu sveikas. Neturiu skaudėji-mų, nė iš-šveržimo, ir su d'angsmu pranešu tai kitiems kenčiantiems. Da-bar kasdien sunkiai dirbu bravore ir savo diržus mečiau šalin, ba mą jų nereiki-p.

Pasikalbėjimai ir rodos dykai Mo-kestis nebrangi. Ant išmokėsties ga-lite gauti. Ant pareikalavimo atsi-ųsiu knygtę aprašančią apie išsiver-žimą. DYKAI už 2c. markę; para-šyk kokią nori ar apie išsiveržimų ar Verikosele.

Dr. O'Malley

(Specialistas)

158 WASHINGTON ST. WILKES-BARRE, PA.

Sziamė ofisė ealbas lietuviškai ir lenkiškai ir kur visis gromatas adre suokite. 131 Washington Ave. Szranton, Pa.

kur galima atrasti D-rą O'Malley kas pėdyčių ir subatų kiekvieną sa-vaite.

Bell Phone 285 R. Brady.

Grassel & Bahne,

Perėmėjas nuo Charles A. Grassel, Sr. Laikau krautuve, Karpetų, Kljjon-ų, sieninių popierių ir teip toliaus. 1506—1508 Beaver Ave. ALLEGHENY, PA.

HOTELIS A. NATAUCZIO,

218 E. Main Str. PLYMOUTH, PA.

Puikiausia arielka, vynas, ska-nus alutis, porteris, Elius ir kvepentis cigarai.

Atsilankykit pas savo tautietį A. NATAUČI.

PLYMOUTH NATIONAL BANK,

East Main st. Plymouth, Pa.

KAPITOLAS.....100.000

PERVYSZIS.....20.000

Tris procento mokame ant padėtų pinigų. Bus išmokėta ant kiekvie-no pareikalavimo. Geriausei užtik-rinta užsidisza banka.

Jonh R. Powell, Prezidentas. John J. Moore, Vice-Prezident. R. J. Faust, Jr. Kasierius.

A D R E S A I

CENTRALISKŲ VIRŠININKŲ „TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ“ DRAUGYSTĖS.

Prezidentas — M. Paltanavyčius, 15 Millbury st. Worcester, Mass

Sekretorius — A. Ramanauskas, 122 Essex st. Lawrence, Mass.

Kasierius — L. M. Kazunas, 107 S. Main st. Shenandoah, Pa.

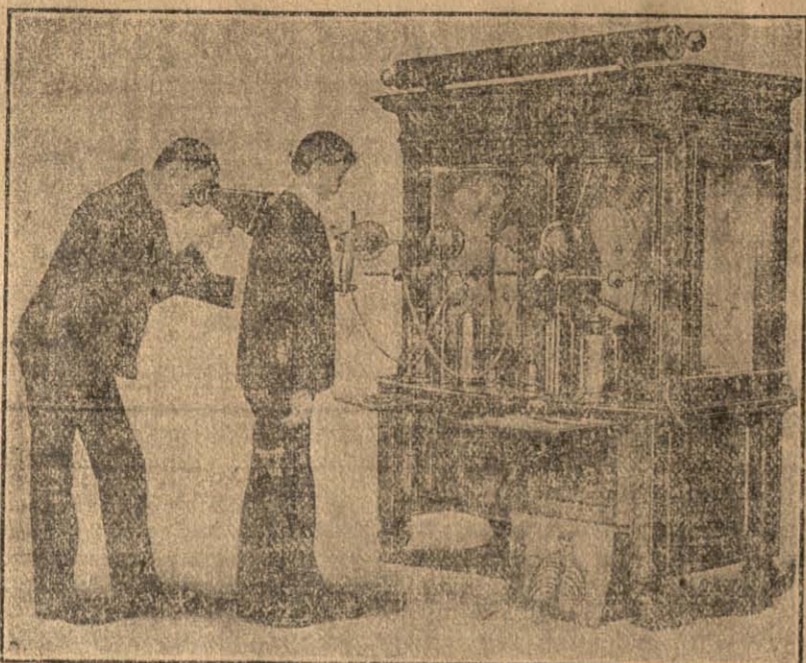
Knygtis — J. Simanavyčius, 331 Barnes st. Plymouth, Pa.

Literatiskas Komitetas:

J. Baltrušaitis, 1418 S. 2-nd st. Philadelphia, Pa.

Dr. F. Matulaitis, 138 Bedford Ave. Brooklyn, N.Y.

V. Szliakys, 119 E. Centre st. Shenandoah, Pa.

Lenkiškas gydytojas iš senos tėvynės yra savininku, sugabiu elek-trišku naudingų masinų, kaip matote ant paveikslu, kur atėjęs pas ligonį peržiūri ir atranda ligą ant kurios serga.

Ypatingai išgydymą visų užsienėjų ligų kroniškų, vyrų, moterų ir vaikų. Jeigu esate serganti ir reikalaujate daktariškos pagalbos tai ne-siduokite netikriems gydytojams, kurio garsinasi duoda rodą dovanai, tik už gyduoles turį užsimokėt ir tokiu būdu išvilioja nuo \$3000 iki \$100.00

Aš praktikuoju su pasisekimu jau dangelis metų ir užsielpinau simpa-tiją ir prielankumą su savo geru pasielgimu, o kas svarbiausia dėl mūsų žmonių tai su pigumu. Negalima užtikrinti arba gvarantuoti, kaip kiti kad daro dėl ištraukimo pinigų, bet galite būti užtikrinti, jeigu yra išgydoma liga, tai išgydau kiekvieną tuojaus be užvilkinimo ir didelį iškaščių. Duodu ir nepaprastas gyduoles, kurios pargabentos iš seno kraujaus spe-cijalistikai.

Kurio serganti negali asabiškai atsilankyti tai rašykite laišką aprašy-dami savo ligą ir skaudėjimą, tada apreiškiu išgydymą ir kaštus išgydymo jeigu ligonis tinka ant to, tai tuojaus pasiūciū gyduoles ir reikalingus daiktus dėl ligono ir aprašome vartojimą gyduolių. Išgydė jau ne vieną mano gyduoles, tą liudija laišku padėkavonės gautos nuo tautiečių. Gy-dau teipgi patrukimą, rupturę be operacijos ir pertraukimo darbo.

Nesiduokite apgaudinėti aptiekioriams, kurie sau duoda vardą dak-taro ir gydo kaipo daktaras. Ligoniai nesijausdami geriau kreipiasi pas daktarą, su kuriuo daktaras turi daugiau darbo negu su ligėčiu, kuris tiesiog kreipiasi pas daktarą. Ligai užėjus nepamirškite, kur savo kalba galėsite susikalbėti.

43 S. WASHINGTON ST. WILKES-BARRE, PA.

Europiškas ir Amerikoniskas elektriškas gydymas.

Valandos: nuo 8 iki 10 ryte; nuo 12 iki 4 po piet; vakaisais nuo 6 iki 10. Naujas Telephonas 1005. Senas Telephonas 659B

Revoliucijos Paveikslas

„Prie Liuosybės“, didelis pa-veikslas, 22 ir 28 colių, perstato atsitikimą Lietuvoje 1906 m., kaip revoliucionieriai drasko maskolišką koncervaciją. Labai dailus paveikslas pilnuose da-žuose, su žaliuojančiais laukais ir mėlynu dangum ir tt. Tokio lietuviško paveikslu da niekur nėra. Reikalingi agentai, Prekė 1 doleris. Adresuokit: Lithuanian Art. Association Ex 133, Shenandoah, Pa.

Lietuvizskas Ziegormeistras.

Szuoni užsimu jau 18 metų.

Praneši visiems lietuviams, kad užsimu didėle krautuve visokių dizelinių ir žiedų, kaip to, lokrodžių sieninių, kiseninių cisto aukso vyriškių ir motorizkų su grizimis kviet-koms ir t. t. Visokių žiedų silabinių ir seip nesot vater-namų ir merginų s didel im pasirinkimo ir už prielaisias prekę. VISOKIŲ MUZIROŲ IRBANŲ.

Skrepkė, armonikų, strung, klarnetų, bityv, dra-konojų muzikų ir parasonų. Teisposi diego-ėilis patalena.

M. MINKUS, kempas Hanceok ir 236 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa.

Lietuvizskai--Lenkiszka Banka

Parduoda Laivakortes iz Amerikos į Europą ant geriausių Laivų, Hamburg, Rotterdam Bremen, Antverp Havra Liverpool, Neapol ir tt.

Parduoda tikietus vi-sais gelžkeliais į visat miestus visam sviete.

Siuočia pinigus į vi-sas svieto dalis greitai ir už pigiausią prekę. Per-ka, parduoda ir išmaino visokius pinigus pęga, dienos kursą.

Atlieka visokius reikalus senam kraszte.

GALIMA SUSISNEKĖT LIETUVISKAI ir LENKISKAI. Banka atidara nuo 8 ryto iki 9 vakare. Nedėdieniais nuo 9 iki 12 ryt A. HURWITZ, 100E. Main str. 42 E. Market Str. 203 Lackawanna Ave PLYMOUTH, PA. Wilkes-Barre, Pa. SCRANTON, PA. 33—35 Graham Ave. Brooklyn, N. Y.

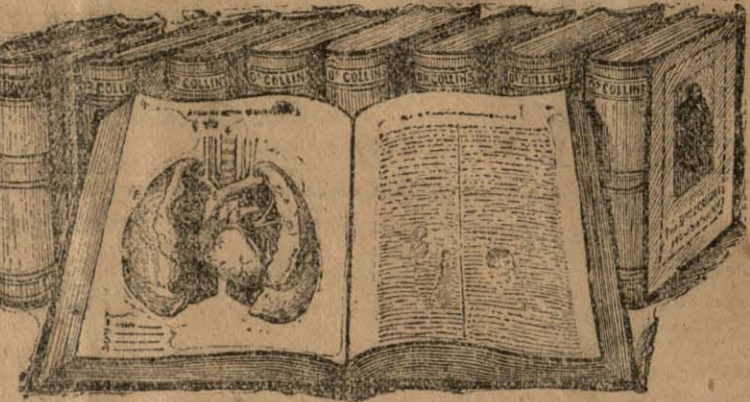

KAS MELIAUSE SIAM SVIETE?

Sveikata ir gyvastis. Del užlaikymo geros sveikatos žmogus turi valgyt 5 kartus ant dienos, visada tuom pat laiku, geriant gėrymus o ypatingai degtine, visados gerk iš bonkos kokią čion matai, t. y. seniause arielka Suv. Vals. pradėta 1812 m. ir pripažyta per geriausius daktarus už gerą. Jos pardavikas A. M. Martusevičius nuo pirmos Apriliaus pasiliko savininku drauge su J. Symatu, teipgi lietuviu. Kreipiantės su reikalu adre-suokite: Martus & Symont, 302 Broadway, New York City, N. Y.

IR VEL 100 TUKSTANČIŲ ISZLEISTA

LIETUVIŠ-KOS Daktariškos KNYGOS

VADOVAS IN SVEIKATA

Didžio 208 puslapiu

Nes pirmesės po 50 tukstančių laides; kaip bitės lietuviui išnešiojo — po visa pasaulį knygas. NAUJA paskutinė 100 tukstančių egz. LAIDA, su daug pridėjimų ir išaiškinimų, apie visokias ligas; kaip buti sveiku, nuo ligų apsisergėt, išsi-gydyt ir žingeidžių paslapybių žmogaus gyvenimo — pripildyta

Direktorius Collins NEW YORK Medical Instituto. VADOVAS IN SVEIKATA parašyta aiškioj kiekvienam suprantančioj kalbojo. TĄ KNYGĄ yra naudinga vyrams ir moterims, seniems ir jauniems, sveikiems o labiause sergantiems. ŠITA KNYGĄ perskaite, netik mokės, kaip buti sveiku, nuo visokių ligų apsisergėti, bet ir daktariškom mok-sie apėišvies, o ir žinosi kur ir kaip išsigydyt sergantis. „Vad. in Sveikata“ apat moksliskų išaiškinimų, net su pa-voikslais parodo, subudavojimo žmogaus visas paslapybes, lygei plačiai aprašyta vyrų ir moterų lytiškas gyvenimas is abiejų pusių, kaip darosi ir kaip buti laimingu.

KAD VADOVAS IN SVEIKATA didelė knyga, tik perskaite ją, viską galėsi atrasti. DOVANAI jį kiekvienas apturės, kuris atsiųs tik 10 centų markėms prisiuntimo kaštus.

JEI TEIP SERGI, kad be tikrų gerų vaistų ir be SUMANAUS DAKTARO, negali buti išgydytas, tai COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTAS didžiausias ir seniausias Amerikoje, pasekmingai visokias ligas išgydo, nes Jame darbuojasi daktarai specialistai ant visokių ligų ir vartoja geriausias, tinkamas gyduoles, persalbijimui ligos, — su-teikia sveikatai pagalbę, atsišaukus asabiškai ar aprašant (lietuviškai) ligų-nesveikumus, per laišką.

Kad apsiima, tai ir išgydo: VYRUS ir MOTERIS, senus ir jaunus nuo visokių ligų. KAD TAS INSTITUTAS — pasekmingai visokias ligas, paprastas, užsėdintas ir paslaptas — užsikrečiamas išgydo; tai liudija pačių gydymų laiška, palei daleidimą is dangelio talpiname nors keletą.

Išgydyta nuo už-sėdintos ligos sėausmingos me-nosines, baltųjų, ir dieglis, vidu-ruose ir stresose ki-ti daktarai neįsten-gę išgydyti. Agnieška Daškėno New Rockford, N. Dakota.

Mylimas Dr. SPECIALISTAS. Dėkingas esu už vaistus, ku-rie mane išgyde nuo abelo nusiū-nejimo ir jaunystes gyvenime klai-dų nors butų sarmata apreišk vi-sa buvusį nelaimingumą, bet ve-lydamas dėl brolių slapinguose at-likimuose apturėt tykra išgydymą kad kreiptųsi prie jus ir kad visoki be pasunkimo daktarams pinigų be naudos nemetytų. Da-bar aš esu sveikas ir drutas ant visų dailiu kuno — jus vardu visiem garsinių laikydams pagodonę. S. A. Kardulis 719 O'Fallon st. St. Louis, Mo.

Ilgai sirgias inkstų vidurių liga, skaudė jimo kojosė, ranko-se ir sanariuose plau-učiu nesveikumų — kosejimu su skrep-lavimu. Išgyditas dėkingas ir prisiuntė paveik-sla. Juozas Nikelis 251 Cypress ave. Johnstown Pa.

Gyduoles visada tampa pritaikytos kiekvienam sergančiam specialiskai — atėjus asabiškai ar laišku atsišau-kus. Gyduolės išsiunčiamos, po visą Ameriką ir kitas dalis pasaulės. Slapybė užtikoma. Rašant adresuot:

The Collins New York Medical Institute 140. WEST 34 STR. (arti Broadway) NEW YORK N. Y.

Dėlei atsilankančių asabiškai Ofisas adaras kasdien nuo 10 is ryto iki 5 po pietų šventadieniais nuo 10 iki 1 val. Dr. R. MIELKE, rūpintojais gydinais Institute.

17 akmenų Railroad Laikrodėlis. Padėtas pagatpukū pie-sim, ankštasvas 35 metų, buting vidurių geriausi, tel-sin ginešni laika rodo ir gra-žnygi. Gerai dailu padirbtū, visrai dailis garantuoti, ge-riaisios rusis akmenų GVARANTUOTAS ANT 30 METŲ. Laikrodėlis galvuke nžak-kamas ir unstatomas Tinka-ntis tarnaujantiems ant ge-ležineliu, reikalautantiems tikro laiko. Mės užtikriname gerumą laikrodėlio ir užtikime tamietai, prisi-simė C. O. D. už \$1.75 užmokėsim bite adreio pri-siuntima ir dailaisiu tamietai ant akpreno leng-zausiai. Jeigu tamietai laikrodėlio nepatike ne-mokė nė cento. Duodame prie kiekvieno laik-rodeio dylak puikų antsuota moteriška ar virški-pretelė. Jeigu piki si sešis laikrodėlius sykiu du-sime vieną laikrodėlį. DYKAI. L. A. FRETTER & Co., 52 Dearborn Street Chicago, ILL.

M. ROSENBAUM Geriause dėl Lietuvių Agentura ant visos Philadelphios. Pardūdam LAIVAKORTES ir TIKIETUS GEIŽKELIŲ į visas dalis svieto, ir ant visokių linijų. Turim susinėsimus kiek-vinoj' dalyje svieto ir siunčiam pinigus greitai ir pigei. Susišnekam visokiose kalbose. Pinigus priimam ban-kon ir išmainom. Visame duodam prietelišką rodą. Musų Ofisas 609 South Third str. PHILADELPHIA, PA.

60 YEARS' EXPERIENCE PATENTS TRADE MARKS DESIGNS COPYRIGHTS &c. Anyone sending a sketch and description may quickly ascertain our opinion free whether an invention is probably patentable. Communications strictly confidential. HANDBOOK on Patents sent free. Oldest agency for securing patents. Patents taken through Munn & Co. receive special notice, without charge, in the Scientific American. A handsomely illustrated weekly. Largest circulation of any scientific journal. Terms, \$3 a year; four months, \$1. Sold by all newsdealers. MUNN & Co. 361 Broadway, New York Branch Office, 625 F St., Washington, D. C.

Isidor Glou. Parduoda laikrodžius sieninius ir kiseninius vyriškus ir moteriškus, žiedus, bransoletas, epikas ir visokius aukėninus daiktus, teipgi užai-lyma jų ta symu. Viskas už pigiausią prekę. 102 Main st. Plymouth, Pa.

Puikus Hotelis Kaz. Milišausko. Laikau visokius gėrymus, kaipo tai: Alų, degtine, visoki vyna porterį ir kvepentius Cigarus. Priek tam laikau kriaučystę Steliuotus siutus dirbu pagal vė-liause madą, už prienaičią prekę Reikale nepamirškite savo lietuvi. 16 Baltimore st. Wilkes-Barre, P. Priešais Central Dypa. Hoteliai žemai, o kriaučystė ant virsaus.

Nauja Krautuvė Nesupranantis vadovs užmoka brangiau; jeigu galima tvorą nusip-irkt' už pusą prekės. Ateikite ir persiliudykite! Laikro-dėlių, lengucėlių, žiedų, armonikų. Ateikite in mus krautuvę prieš City A. E. Rakočy, 31 E. Market srteet Wilkes Barre, Pa

Mėsinvėia Užlaikau kasdien šviežią mėšą, kiau-lieną, veršieną, jautieną, avinėną kumpiai švieži rukyti, dešrų visokių galima gauti dideliu pasirinkime. visi pas A. Adžgaucka 204 Main st. PLYMOUTH, PA.

LIETUVYS ADVOKATAS Jonas S. Lopatto, Pabaigęs Pensylvanijos Universitetą, atidarė Ofisą rumuose 15--17 ir 19 Laning Building, Wilkes-Barre, Pa. Užsiima varamu provų visuose suduose. Ofisio Teleponas naujas 39. Residencijos „ „ 1248-B.

Antanas Staszauckas. Laikau prikiote vietoje Salluna, užlaikau aka atnaisne gėrymus ir kvepentius Cigarsus. Lietu-viai nepamirškite atsilankyti pas savo viantantį. No. 2 Cor. Nesbitt ir Broadway st. EAST PLYMOUTH, PA.

In 7 dienas per marias Parduoda Laivakortes, slundū piagus ir da-viernastes į visas dails svieto. Parduodu Laikrodėlius, lengucėlius, žiedus masinėlas gramotoms druknot \$4 iki \$100. G. J. JESZMANT, 171 N. Main st. Pittston, Pa.